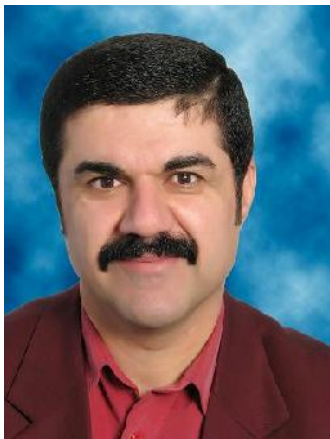

چەند تېببىيەك لە سەر سەرۆهريەكانى يەكيتىي نىشتمانىي كوردستان لە پوژگارە سەختەكانى گەلى كورددا

چوارشەممە 12.3.2014

دەرسیم دېبەگەیی

Darsim2006@hotmail.com

نووسینەوێ میژوو زۆر جیاوازه لە نووسینی بابەتییکی پوژنامەوانی یان دیمانه و رېپورتاژیک. ئەرکی نووسینەوێ میژوو قورستەر لە نووسینی پەرتووکیکی ئاسایی سەبارەت بە بابەتییکی دیاریکراو، میژوو نووسینەوێ وردبینی، وریایی، هەلە نەکردن، ئەمانات، راستگویی و دلنیاوون لە راستی و دروستی پوودا و یاداشتکردنیانی دەوێ!

ئەوێ عوسمان کانی پانکەیی، لە نووسینی پەرتووکی (سەرۆهريەكانى يەكيتىي نىشتمانىي كوردستان لە پوژگارە سەختەكانى گەلى كورددا) تۆمارى کردوون، کاریکی گرنک و پڕ بایەخە، بەلام ئەگەر بێتوو خۆی زیاتر ماندوو بکرایەو سەرچاوەی زیاتری بەکاربھێنایە باشتر دەبوو، بۆ نمونە کاسیتە کۆنەکانی دەنگی گەلی کوردستان بۆ سوود وەرگرتن لە میژووی داستان، چالاکیەکان، ژمارە، ناوی شەھید و بریندارەکان، دەزگای شەھیدان و مەکتەبی شەھیدان بۆ وەرگرتنی ناوی تەواو و دروستی شەھیدەکان،

ھەرۆھە دیداری تایبەت و فرە کەسانی بەشدار بوو لە داستانەکان و پەيوەندی کردن بە بنەمالەیی ئەو شەھیدانە کە کۆرەکانیان لە شەپک، داستانیک یان چالاکیەکی دیاری کراودا شەھید بووینە.

نووسەر زۆربەیی ناوەکانی بە عەرەبی نووسیوە، کە دەبواوە تەواوی ناوەکانی بە کوردی بنووسیبایە و چ پێویستی بەو نەدەکرد ناوەکان بەمشێوەیە بنووسیت: محمد، أحمد، ناصر، محمود، ملا، محسن، سعید، صالح، خفیفە، عبدالله، عبدالرحمن، علی، خلیل، عمر، سید صادق و سەدان ناوی دیکە!

نووسەر زۆر گرنکی بە ناوی تەواوی شەھیدەکان و بەرپرستی ھەندیکیان نەداوە، کە دەبواوە بە ھاوکاری دەزگای شەھیدان و مەکتەبی شەھیدان تەواوی زانیاریەکانی تۆمار بکرایە.

ئەم پەرتووکی چاپی چوارەمی، خۆزگە زووتر چاپی ئەم پەرتووکی دەست دەکەوت بۆ ئەوێ زووتر لە چەندین ھەلە و کەموکوپی ئاگادارم دەکردەو بۆ چاپی دواتر سوودی لە نووسینەکەم دەبینی. وا لە خوارەویدا خال بە خال و لاپەرە بە لاپەرە ھەلەکانی نووسەر وەکو خۆی تۆمار دەکەم و دواتریش ھەلەکان دەست نیشان دەکەم و راستیان دەکەمەو. ھیوادارم ئەم ھەولەم سوودی ھەبێت بۆ ھەموو لایەک. ھەرچەندە وەکو خۆیندەو، ئەم پەرتووکی نەخۆیندەو بەلکو تەنیا سەیریکی بابەتە سەرەکیەکانم کرد و بەشیکیانم خۆیندەو، دلنایام ئەگەر بە وردی بمخۆیندەو ھەلەیی زیاترم دەدۆزییەو داستان و پووداوی گرنگری تۆمار نەکراوی سنووری مەلەبەندەکانی (٣) و (٤) ی پارێزگای ھەولێرم دەست نیشان دەکرد.

ل ٤٠/ لە رۆژی ١٩٧٨/١١/٥ کۆبوونەوێ فراوانی لە شینێ و گۆرینی ناوی (کۆمەلەیی مارکسی لینینی کوردستان) بۆ (کۆمەلەیی رەنجەدرانی کوردستان) دای خۆیندەو و ھەلسەنگاندنی لەناو رێکخستە نەینی یەکان و شاخدا بە پێی گونجاندنی لەناو چین و توێژەکانی جەماویری گەلی کورددا. نووسەر ھەر خۆی لە لاپەرە (١١٠) دا نووسیویتی: (لە ١٩٧٨/١١/٣ کۆبوونەوێ کۆمەلە ناوی کۆمەلە لە کۆمەلەیی مارکسی - لینینی کوردستان گۆرا بۆ کۆمەلەیی رەنجەدرانی کوردستان بۆ ئەو سات و کاتە ناوبانگی لەناو جەماویری گەلی کورددا پۆلی کاریگەر وەرچەرخانیکی باش بو).

عوسمان کانی پانکەیی لە دوو لاپەرەیی ئاماژە پیکراو لە سەرەویدا، دوو میژووی (١٩٧٨/١١/٥) و (١٩٧٨/١١/٣) ی بۆ گۆرینی ناوی کۆمەلەیی مارکسی - لینینی کوردستان بۆ کۆمەلەیی رەنجەدرانی کوردستان دیاری کردووە، کە ھەردووکیان ھەلەن.

شەھید شاخەوان (محەمەد عەباس عەولاً)، ئەندامی سەرکردایەتی یەكيتىي نىشتمانىي كوردستان، سەبارەت بە گۆرینی ناوی کۆمەلە لە لاپەرە (١٩٨) ی (سەفەری کوردایەتی بیرەوھەرییەکانی شار و شاخ ١٩٧٤-١٩٨٠) دا نووسیویتی:

(کۆمەلە مارکسی - لینینی کوردستان لە ۱۹۷۹/۵/۱ لە بارەگای سالار عەزیز کۆبونەوێهەکی کرد، کە ژمارەیهک لە کادیران و سەرکردایەتی کۆمەلە و لە ئەنجامدا لە کۆبونەوێهەکە بەو گەیشتن کە ناوی کەمەلک بێی بە کۆمەلە پەنجەدرانی کوردستان).

بۆیە بۆچوونەکی شەهید شاخەوان بە راستتر دەزانم، چونکە ژمارە (۴)ی وەرژنامە کۆمەلە، بەهاری (۱۹۷۹)، لە سەری نووسراوە: (کۆمەلە، ئۆرگانی ناوەندی کۆمەلە مارکسی - لینینی کوردستان)، بەلام لە ژمارە (۵)ی هاوینی (۱۹۷۹)دا نووسراوە: (کۆمەلە، ئۆرگانی ناوەندی کۆمەلە پەنجەدرانی کوردستان).

ل ۴۲/ لە پۆژی ۱۹۷۵/۹/۱۸ و ۱۹۷۵/۱۱/۱۹ بە دوو جار ئەم کادرانە تر لە ناو شارەکانی کوردستان و ئێراقدا لە لایەن دەزگای ئەمنی پۆشیمە دەستگیر ئەکرێن هەر لەو سالانەدا پۆشیم بە پەلە کەوتە گرتنی چەند کادریکی تر لە شارەکانی کوردستان و بەغدا کە ئەمانە بوون:

۲۳- شەهید کەمال بايز دزەیی.

راستییهەکی عەلی بەگ بايز ئیسماعیل محەمەد سادق دزەیی، برای شەهید کەمال لەگەڵ هەریەک لە قاسم عەزیز رەسول سوورچی و شەهید شاخەوان (محەمەد عەباس عەولاً) لە پۆژی (۱۹۷۶/۱/۲۰)دا گیران نەک سالی (۱۹۷۵)، دواتریش لە پۆژی (۱۹۷۶/۲/۲۶)دا ئازادکران. ئەمانە هەرسێکیان ئەندامی کۆمەلە پەنجەدرانی کوردستان بوون و بەقسە مامۆستا هاشم حوسین خورمەلەیی کە دواي گیران و رادەستکردنەوێ ئەرسەلان بايز ئیسماعیل و سەرکردایەتی کۆمەلە لە لایەن ئێرانەو بە پۆشیمی بەعس، ورە پوخابوو و خوی چوو بوو بۆ ئەمنی هەولێر و هەرسێکیان بەگرت دابوو؛ (شەهید شاخەوان، سەفەری کوردایەتی بیرەوهرییهکانی شار و شاخ).

شەهید کەمال بايز ئیسماعیل، هیچ پەيوەندییهکی بە کۆمەلە پەنجەدرانی کوردستان نەبوو، بەلکو ئەو ئەندامی یهکیتی شۆرشگیرانی کوردستان بوو و بەهۆی ناپاکی کردنی محەسین عەبدوللا رەسول (محەسین عەولاً نەفته) ناسراو بە مامۆستا محەسینی شۆرشگیران، لە ریکەوتی (۱۹۸۶/۹/۲۴)دا لەگەڵ کۆمەلێک هەقالي دیکەیدا گیران و دواتر لە ریکەوتی (۱۹۸۷/۲/۲)دا لە (دادگای شۆرش)دا فەرمانی لە سیداره دان بۆ شەش هەقاليان دەرچوو کە یهکیک لەم شەش کەسە کەمال بايز بوو، دواتریش لە ریکەوتی (۱۹۸۷/۱۱/۱۸)دا لە ئەبوغریب لە سیداره دران. دواتریش مامۆستا محەسینی فەرماندە مەفرەزە خاسە بەعس و سەدام، لە ریکەوتی (۱۹۹۳/۶/۲۳)دا لە ناو موسل لە لایەن مەفرەزەیهکی (ی. ن. ک) کوژرا؛ (دەرسیم دیهەگەیی، ئینسکلۆپیدیای تۆمەتبارانی شالاهەکانی ئەنفال لە باشووری کوردستان).

نووسەر، هەر لە لاپەرە (۴۲)دا باسی ئەوێ کردوو کە لیبوردنی گشتی لە مانگی ۱۹۷۹/۹دا بۆ زیندانیه سیاسیهکان دەرچوو.

ئەو لیبوردنە گشتیهی سالی (۱۹۷۹)، کە تاییهت بوو بە ئازادکردنی زیندانیه سیاسیهکان بە بۆنە وەرگرتنی پۆستی سەرۆک کۆمار و ئەمینداری گشتی حزبى بەعس بوو لە لایەن سەدام حوسین و لە پۆژی (۱۹۷۹/۷/۱۶)دا دەرچوو، نەک مانگی ۹ی سالی ۱۹۷۹.

ل ۵۲/ لە هەمان کاتدا کادری زۆر دلسۆز و بەتوانا و بویر کاوه مەخموری (کاوه مەلا حسین) یهک بوو لەو کادرانە کە هەر زوو لە گەڵ دروست بوونی (ی. ن. ک) و جارێکی شۆرشى نوێخوازدا پەيوەندی کرد و زۆر مەردانە به پێ و به ماتۆر هەموو ئەو دێهاتانە به سەر ئەکردهو و مژدە شۆرشى نوێ پێ ئەدان هەتا به داخهوه ئەو کادره ریکخستنه کە به ماتۆرکە ئیگواستهو له لایەن پۆشیمەو له ئەنجامی چالاکیا دەرکەوت و دەستگیرکرا و لە سیداره درا.

هاوړی کاوه یان کاوه مهخوری، ناوی نهینی شهید عهبدولکه‌ریم حوسین مسته‌فا قادر مهخوری بووه. پیناچیت نووسه‌ر زانیبیتی هاوړی کاوه شهید بووه، بویه وشه‌ی شهیدی له‌به‌رده‌م ناوی شهید هاوړی کاوه دانه‌ناوه و باسی شهید بوونی ئه‌و فرمانده‌یه‌ی نه‌کردووه، به‌لکو ته‌نیا باسی شهید بوونی ئه‌و کادره‌ی کردووه که دیت‌هات به دیت‌هات هاوړی کاوه‌ی به ماتوره‌که‌ی خوی گواستوته‌وه. هاوړی کاوه مهخوری، فرمانده‌ی کهرت له‌تیپی (۸۶)ی دهشتی هه‌ولیر له‌ریکه‌وتی (۱۹۸۳/۸/۳۱)دا له‌ناو گوندی بالیسان که باره‌گای مه‌ل‌بندی چواری (ی. ن. ک)ی تیدابوو له‌لایه‌ن جاسمه‌ کوره‌وه شهید کړا، جاسمه‌ کوریش دوا‌ی چهند مانگیک له‌هه‌ولیر له‌لایه‌ن پیشمه‌رگه‌یه‌کی یه‌کیتی نیشتمانیی کوردستان کوژرا.

ل ۵۳/ عه‌بدولرحمان حسن شنکاری و ۳ پ. م خویان دهر‌باز ئه‌که‌ن، به‌هوی چهند شوانیک و کریکاری ریگ‌اوبان کارناسانی دهر‌باز‌بوونیان بۆ ئه‌که‌ن به‌س‌یاره‌کانیان بلام به‌هوی گه‌یاندنی زانیاری به‌سیخوړیکی پ‌ژیم به‌ناوی (جعفر بیس‌فکی) ده‌زگای پ‌ژیم بۆسه‌یان بۆ دانه‌نین و ده‌ستگیریان ده‌که‌ن و دوا‌ی ۳ مانگ له‌زیدانی شومی موس‌ل له‌سالی ۱۹۷۷ له‌سیداره‌ ئه‌درین.

عه‌بدولرحمان حه‌سه‌ن حوسین شه‌نگالی (ی. ن. ک)، له‌پوژي (۱۹۷۶/۸/۳۰)دا له‌گه‌ل پینچ هاوړی دیکه‌یدا له‌نزیک زاخو ده‌که‌ونه داوی سه‌روک‌جاش جه‌عفر مسته‌فا سالح بیس‌فکی دۆسکی (فرمانده‌ی مه‌فرزه‌ خاسه‌ی ئه‌وکات و دواتریش سه‌روک‌جاشی فه‌وجی ۲۴) و راده‌ستی حکومه‌تی به‌عسی کردن، دواتر له‌شهو‌ی (۱۹۷۷-۳-۳۱/۳۰)دا له‌زیدانی موس‌ل له‌سیداره‌ ددریت. ئه‌وانه‌ی که‌گیران ژماره‌یان (۶) که‌س بوو که‌ (۵) پیشمه‌رگه‌ و هاوولاتییه‌ک بووه، هاوولاتییه‌که‌ هاوکاری پیشمه‌رگه‌کان بووه بۆ گواستنه‌وه‌و دهر‌باز‌کردنیان، نه‌ک (۴) پیشمه‌رگه‌ بووبن وه‌کو عوسمان کانی پانکه‌یی نووسیویت‌ی. ئه‌و شه‌ش که‌سه‌ش بریتی بوون له‌: (جاسم حه‌مه‌د ئه‌حمه‌د (موس‌ل/ زهم‌مار)، حوسین ئه‌حمه‌د ئه‌حمه‌د (زهم‌مار - موس‌ل)، ره‌شید محه‌مه‌د عه‌بدولرحمان (زهم‌مار - موس‌ل)، عزه‌ت سدیق که‌ریم مه‌حمود سدیق خو‌شناو (۱۹۴۸/ هه‌ولیر/ شه‌قلاوه‌/ خو‌ران)، عه‌بدولرحمان حه‌سه‌ن حوسین شه‌نگالی محه‌مه‌د سلیمان سیتو حه‌سه‌ن (ده‌وک - زاخو/ سو‌ریا)، هاوولاتی و هاوکاری پیشمه‌رگه‌ی کردبوو). سه‌روک‌جاش جه‌عفر مسته‌فا سالح بیس‌فکی دۆسکی، سه‌ره‌پای خو‌فروشی و وه‌ستانه‌وه‌ی له‌دژی نه‌ته‌وه‌که‌ی خوی، که‌چی له‌پوژي (۱۹۸۶/۵/۳۱)دا به‌پیریاری عه‌لی حه‌سه‌ن مه‌جید له‌مانگیش گولله‌ باران کړا؛ (ده‌رسیم دیبه‌گه‌یی، ئینسکلۆپیدیای تومه‌تبارانی ئه‌نفال).

ل ۷۴/ له‌ ۱۹۷۷/۳/۲۰، یه‌که‌م پوژي کردنه‌وه‌ی ده‌نگی شو‌رشی گه‌لی کوردستان، ئه‌مه‌ له‌وکاته‌ وه‌کو راگه‌یاندنیک‌ی زو‌ر فراوان و کاریگه‌ر ده‌نگی دایه‌وه‌ له‌کوردستان و ئیراق.

راستییه‌که‌ی بۆ یه‌که‌م جار رادیوی یه‌کیتی نیشتمانیی کوردستان، له‌ریکه‌وتی (۱۹۷۹/۳/۲۱)دا په‌خشی ئه‌زموونی خوی به‌ناوی (ده‌نگی یه‌کیتی نیشتمانیی کوردستان) بلاوکرده‌وه، دوا‌ی ماوه‌یه‌کی کورت ناوه‌که‌ی گو‌را بۆ (ده‌نگی شو‌رشی ئیراق). بۆ دوا‌جار له‌دوا‌ی ده‌ست پیکردنه‌وه‌ی شه‌ری نیوان (ی. ن. ک) و پ‌ژیمی به‌عس به‌چهند مانگیک له‌ناوه‌راستی سالی (۱۹۸۵)دا بوو به‌ده‌نگی گه‌لی کوردستان.

ل ۷۸/ عوسمان کانی پانکه‌یی، له‌بابه‌تی (پیکه‌ینانی هه‌ریم و کهرت وه‌کو یه‌که‌یه‌کی پیشمه‌رگایه‌تی)، له‌خالی (۷)ه‌مدا نووسیویت‌ی: (هه‌ریمی باله‌کایه‌تی و قه‌ندیل به‌هه‌رپرستی تالب پ‌وسته‌م، شیخ‌دارای حه‌فید له‌کاتیک‌ی زو‌ر سه‌ختدا)، ئاماژه‌ی به‌سه‌رچاوه‌یه‌ک کردووه به‌مشیه‌یه‌: (کتاب التيارات السياسية والأحزاب الكردستانية، شاکر خصباک).

تالیب پ‌وسته‌م سلیمان (تالیب پ‌وسته‌م)، فرمانده‌ی هه‌ریمی پشده‌ر بووه نه‌ک باله‌کایه‌تی و قه‌ندیل. هه‌روه‌ها ده‌بوايه نووسه‌ر ئاماژه‌ی به‌وه‌ بکر‌دایه‌ که‌ شه‌ید تالیب پ‌وسته‌م، پیشتر ئه‌ندامی سه‌رکر‌دایه‌تی یه‌کیتی نیشتمانیی کوردستان بووه‌و له‌کاره‌ساتی هه‌کاری خوی راده‌ستی حکومه‌تی ئیراقی کرده‌وه‌و له‌مالی خوی لای دانیش، که‌چی ناوبراو له‌

پێکهوتی (١٩٨١/٦/١٦) دا به بریاری سكرتیری كۆمهله له ناو شارى سلیمانی له لایهن پێكخراوی كۆمهلهی رهنجدهرانی كوردستان به شیوهیهکی زۆر نارهوا تیرۆر و شههیدکرا.

سهرهپای ئهوهی که دکتور شاکر خهسباک هیچ پهرتووکیکی بهم ناوینشانهی سهرهوه نییه، دواتر نووسهر تهنا ته ناوی پهرتووکهکشی به ههله نووسیوه، که ناوه راستیهکهی ئهمهیه (التيارات السياسية في كوردستان العراق قراءة في ملفات الحركات والأحزاب الكردية في العراق ١٩٤٦-٢٠٠١)، ههروهها له نووسینی سهلاح خرسان (صلاح الخرسان) ه. نووسهر له لاپهه (٥٣) ی پهرتووکهکیدا بههمان شیوه ناوی سهراوهکهی به ههله نووسیوه ته وه (التيارات السياسية والأحزاب الكردستانية - صلاح الخرسان)، بهلام لیتهدا ناوی نووسهرهکهی به دروستی نووسیوه.

ل ١٠٨ / سهبارته به ئوردوگا زۆرهملیکان له سنووری پارێزگای ههولێر ناوی ههریهک له ئوردوگاگانی (بههرکه، ههریر، مهلا ئۆمه، شاوهیس، بنهسلاره، قوشتهپه، پیرزین) ی هیناوه. کهچی ناوی ههریهک له ئوردوگاگانی (باسر مه، بهرحوشتر، بهستوره، تۆبزاوه، جیدیه، جیژنیکان، خهبات، دارهتوو، دینا، سیبیران، شاخۆران، شۆرش له دینگهله، کانی قهژاله، کهسنهزان، کهورگوسک، گردهچال، گرهمهلا، گۆرهتوو له میترگهسوور، قولتهپه، ههنجیره) ی نههیناوه!

ل ١١٢ / پڕیم له ١٩٧٧/١٢/١٥ فهرمانی له سینداههانی چهند کهسیکی ئهجامدا، وه له ناوشاری سلیمانی دواي زیندانی کردنی چهند کهسیک له ناویاندا: ١. ئیسماعیل قاسم، ٢. محهمه قاسم، ٣. یاسینه رهش له سینداهه دران. ئیسماعیل قاسم عهلی (سلیمانی)، ئهنامی پێشمههرگی ناو شاری سلیمانی (ی. ن. ک) له پوژی (١٩٧٦/١٢/٢١) دا لهگهله کومهلیک هاوپی (حوسین محهمه غهفور، خهسرهو عهبدوللا حهمه سالح ناسراو به خهسرهوی حهمدی، سهلاح مهجید قادر، فرهیدون عهبدولقادر عهبدوللا، محهمه قاسم عهلی، نهسرهیدین نهجمهیدین عهلی ناسرا به نهسرهیدینه سوور و یاسین محهمه حهسن ناسراو به یاسینه رهش) تهقهیان له پارێزگاری سلیمانی محهمه ئهمین محهمه کرد و برینداریان کرد و له پێکهوتی (١٩٧٧/١/٩) دا له زانکوی سلیمانی کادیریکی بهعسان بهناوی سالح ئهلعانی کوشته، دواتر بههوی فرهادی مهلا رهزا بهگرت دران و له پوژی (١٩٧٧/٤/٢٤) دا بهشی یهکهمیان له زیندانی موسل له سینداهه دران، جگه له (سهلاح مهجید قادر، فرهیدون عهبدولقادر عهبدوللا و یاسین محهمه حهسن)، که ههرسیکیان له پێکهوتی (١٩٧٧/٤/٢٦) دا له سینداهه دران. فرهادی مهلا رهزا، دواتر له شهپیکدا له لایهن مهفرهزهیهکی هیزی پێشمههرگی کوردستانی سهه به (ی. ن. ک) له پوژی (١٩٧٧/٨/١٥) دا له گوندی بارویی بازیان کوژراوه؛ (دهرسیم دیبهگهی، ئازاره شاردرادهکان یاداشتی زیندان، له چاپ نه دراهه).

ل ١٢٣-١٣٢ / نووسهر لهو چهند لاپههیهدا، باسی دروست بوونی مهلبهند و تیپ وهکو یهکهی پێشمههرگایهتی دهکات، بهلام ناوی دوو فرهماندهی نهبردوو که سابیر رهسول قادر حوسین ناسراو به (سابیر رهسول / ١٩٤٧ - ههولێر) ه، که ماوهیهک فرهماندهی تیپی (٨٦) ی دهشتی ههولێر، فرهماندهی تیپی (٢١) ی کهرکوک و دواتریش بهرپرسی سهربازی مهلبهندی سیی ههولێر بووه، دواتریش بههوی ئهو پارچه ساچمهیهی که له ناو سههیدا جیمابوو و بۆ ماوهی سی سال بیهوشی کردبوو له پێکهوتی (١٩٩٦/٨/٨) دا له نهخۆشخانهیهکی سوید شههید بوو. ههروهها شاخهوان عهباس (محهمه عهباس عهولا)، که نووسهر وهکو یهکهم فرهماندهی تیپی (٨٧) ی قهرهچوغ ناوی بردوو، که له راستیدا شههید شاخهوان ههرگیز فرهماندهی ئهو تیپه نهبووه، بهلکو فرهماندهی تیپی (٨٦) ی دهشتی ههولێر، فرهماندهی تیپی (٨٥) ی بهرانهتی و دواتریش بهرپرسی پێكخراوی (١) ی كۆمهلهی رهنجدهرانی كوردستان له سنووری مهلبهندی چواری ئهوکات له دۆلی سماقولی و دواتریش مهلبهندی سی، که فرهمانده و سههرکردهی ناوبراو دواتر له کاره تیرۆریستییهکهی (٢٠٠٤/٢/١) ی ناو مهلبهندی سی له ههولێر شههید بوو.

١٢٨٧/ تیپی ٥٩ی حەمرین بە فەرماندەیی هێمنە ڕەش (قەیسەر).

نۆوسەر دەبواوە ئاماژەی بە هوش بکاردایە کە قەیسەر ئەحمەد ڕۆستەم (هێمنە ڕەش)، لە ڕیکەوتی (١٩٨٨/٧/١٧)دا لە گەڵ چەند پێشمەرگە یەکێکی دیکەی هەمان تیپ، سێ پێشمەرگە یەحزبی شیوعییان بە ناوەکانی ئەحمەد سەلام کامیل سپێسەری (سەلام)، سەعد فەیلی ناسراو بە دڵشاد فەیلی (باوکی عیناد) و حەکیم سەرحەد ژالەیی (چیا) لە نزیک گوندی کانی تورکە لە بناری سێ تەپان شەهید کرد، هەروەها کادیر و پێشمەرگە یەکێکی عارەبی خەلکی بەسرا-یان بەناوی ملازم هاشم کە بە ملازم سەعد یان (ئەبو یەسار) ناسرابوو، بە دەست بەستراوی ڕادەستی ئیستخباراتی سەربازی کردەوه و خۆیان بوون بە جاشی مەفرەزە خاسە. هێمنە ڕەش ئیستاکە، بە پلەیەک بەرز خانەنشینی لە یەکییتی نیشتمانی کوردستان وەرەگری و لە ولاتی ھۆلەندا نیشتمانی: (دەرسیم دیبەگەیی، ئینسکلۆپیدیای تۆمەتبارانی ئەنفال).

١٣٩٧/ لە سالی ١٩٨٣ سەرەتا سەرپەرشتی ڕیکخستن بە شیوەی ڕیکخراو پیکهات کە چوار ڕیکخراو بریاردارا دواییش کرا بە پینچ ڕیکخراو کە بەم جۆرە بوون: ڕیکخراوی یەکی سلیمانی، ڕیکخراوی دووی کەرکوک سەرپرشتیارانی بە دوا یەکا ئەبوشەهاب، مامۆستا محسن خانەقینی، برابم جەلال، ڕیکخراوی سێی ھەولێر، ڕیکخراوی چواری بادینان، ڕیکخراوی پینچ سنووری گەرمیان ھەتا بازیان بە سەرپەرشتی ھەفال ئاسۆی شیخ نوری. لە سالانی (١٩٨٢-١٩٨٤)دا یەک تاکە ڕیکخراو لە سنووری مەلەبەندی (٤)ی ئەوکاتی یەکییتی نیشتمانی کوردستان لە سنووری ھەولێر بۆ ڕیکخستنهکانی کۆمەڵەی ڕەنجەدرانی کوردستان ھەبوو، ئەویش ڕیکخراوی (٥) بوو لە باليسان و دواتریش گواسترایەوه بۆ گوندی خەتی، ھەرگیز ڕیکخراویک لەو سنووردا نەبوو بەناوی ڕیکخراوی سێ!

١٣٩٧/ لە کۆنفرانسی دووھم لە ھاوینی ١٩٨٢ لە نێوزەنگ بریاری ڕیکخراو درا کە شەھید م. جەمال تاهیر بەرپرسی ناوەندی ڕیکخستن بوو، وە ڕیکخراوەکانیش: ڕیکخراوی دوو شەھید عەبدولڕەزاق سەرپرشتیار و کارگێڕانی شیخ عەلی و د. مورا، ئەندامانی ڕیکخراوەکەش کە بەرپرسی کەرەکان بوون بریتی بوون لە: ئازاد جوندیانی، م. سەیفەدین.

لەدوا کۆنفرانسی دووی کۆمەڵە (١٩٨٢/٨/٢١)خری ناوژەنگ، ڕیکەوت عوسمان مەجید کرا بە بەرپرسی ڕیکخراوی (٥)ی سنووری مەلەبەندی (٤)، کە ئەوکاتە دکتۆر کەمال خۆشناو بەرپرسی سیاسی و شەھید سەید کەریم بەرپرسی سەربازی مەلەبەند بوون. ئەوکات ھەم بارەگای مەلەبەند و ھەم بارەگای ڕیکخراوی دوو لە گوندی باليسان بوون، ھەر لەو سالەدا لەپیتاوی کارناسانی و گەشەکردنی ڕیکخستنهکانی کۆمەڵەی ڕەنجەدرانی کوردستان لەناو شاری ھەولێر و سنووری ئەو پارێزگایەدا شەھید مامۆستا بایز و دەرسیم دیبەگەیی وەکو دوو مامۆستا خۆیان گواستەوه بۆ گوندی (خەتی)ی دۆلی باليسان و بووین بە ئەلقەیی پەيوەندی نیوان ڕیکخراوی (٥) بە سەرپرشتی ڕیکەوت عوسمان مەجید و ڕیکخستنه سەربەخۆکانی ھەولێر (لە دەرەوێ ڕیکخراوی ھەولێر و بەجیا کارمان دەکرد و ژمارەمان زۆر بوو) کە تا مانگی تەموز یان ئابی سالی (١٩٨٣) ئینجا بەزۆر لەگەڵ ڕیکخراوی ھەولێری کۆمەڵەی ڕەنجەدرانی کوردستان یەکمان گرتەوه و دوو ھاوڕێمان بیستون عومەر سوور و شەھید محەمەد قادر نادر بوون بە ئەندام ڕیکخراو، ئەگینا تا ئەو سالە سەربەخۆ کارمان دەکرد و پەيوەندی راستەوخۆمان بە ڕیکخستنهکانی ھیزی پێشمەرگە و ڕیکخراوی پینچی کۆمەڵە ھەبوو. ئەوانە ی کە دەمناسین و لەبیرم مابی و لە دەرەوێ ڕیکخراوی ھەولێر کارمان دەکرد کە ھەریەکە و بەرپرسی، شانەیی سەرەکی، پۆل، کەرت یان ھێل بوون، ئەمانە بوون: (شەھید محەمەد قادر نادر شەریف ناسراو بە ڕەھیل ١٩٨٧/١٢/٢٩ لە ئەبوغریب لە سێدارە درا)، شەھید سلیمان محەمەد محەمەدئەمین ناسراو بە کرێکار (١٩٨٦/٣/١) لە ئەمنی ھەولێر بێ ئەوەی ھیچ نەینیبێک بدرکێنێ لەژێر ئەشکەنجەیی زۆر دێندانە شەھیدیان کرد، شەھید بایز مەولود تەھا نانەکەلی ناسراو بە توانا (١٩٩٢/٨/١٩) لە بەردەم مالاکەیی خۆیدا بیتاوان شەھیدیان کرد، خەر عومەر سوور محەمەد ناسراو بە بیستون (سەرەتای سالی ١٩٨٥ چووہ شاخ)، عەبدولقادر محەمەد عومەر مەولود

ناسراو به توژەر یان مه لا قادر، شههید ئیسماعیل شیخ محمەد سه‌عید (له سه‌ره‌تای سالی ۱۹۸۲دا چوو ه‌شاخ، دواتر له ۲۰۰۴/۲/۱ له کاره تیرۆرستییه‌که‌ی ناو مه‌لبه‌ندی سی‌ی هه‌ولێر شه‌هید بوو)، موزه‌فه‌ر که‌ریم سنجاوی، خ‌در عه‌بدولپه‌حمان محمەد ناسراو به‌ دلشاد، په‌سه‌ول مه‌حمود په‌سه‌ول ناسراو به‌ نه‌قیب په‌سه‌ول یان هه‌وران، سامی محمەد محمەد شوانی ناسراو به‌ به‌هیز، جه‌مال مه‌لولد ئەحمەد ئیبراهیم بلباس ناسراو به‌ شالاو، مامۆستا هه‌یده‌ر ئیسماعیل ناسراو به‌ رێبوار ئیستا دکتۆر رێبوار (سالی ۱۹۸۲ چوو ه‌شاخ)، دکتۆر حاجی نوری خو‌شناو ناسراو به‌ دکتۆر نه‌به‌ز (۱۹۸۵ چوو ه‌شاخ)، که‌ریم هه‌سه‌ن مه‌سته‌فا ناسراو به‌ ئاسۆ (ئه‌ویش چوو ه‌شاخ)، ده‌رسیم دیبه‌گه‌یی، له مانگی ۵ی سالی ۱۹۸۵دا وازی له‌ کۆمه‌له‌ هه‌تتا). ئەو هاوڕێیانه دواتر سی‌ی که‌سیان بوون به‌ به‌رپرسی رێکخراوی هه‌ولێری کۆمه‌له‌ی په‌نجده‌رانی کوردستان (خ‌در عومه‌ره سوور ۱۹۸۴/۹/۱۵ - سه‌ره‌تای ۱۹۸۵، شه‌هید محمەد قادر نادر له سه‌ره‌تای سالی ۱۹۸۵ تاوه‌کو پوژی گیرانی له ۱۹۸۶/۲/۱۸ و عه‌بدولقادر محمەد عومه‌ر له ۱۹۸۶/۲/۱۹ تا راپه‌رین). رێکخراوی (۵)ی کۆمه‌له‌ له مانگی (۵)ی سالی (۱۹۸۳)دا دوا‌ی لێدانی (جود) باره‌گای خو‌ی له‌ بالیسان بۆ ناو قووتابخانه‌ی خه‌تی گواسته‌وه‌، رێکه‌وت عوسمان تا به‌ستنی کۆنفرا‌نسی (۳)ی کۆمه‌له‌ی په‌نجده‌رانی کوردستان وه‌کو به‌رپرسی ئەو رێکخراوه‌ مایه‌وه‌. هه‌رچی سه‌باره‌ت به‌ شه‌هید عه‌بدولزه‌ق محمەد عومه‌ر مه‌لولده (۱۹۹۱/۳/۲۸) له که‌رکوک شه‌هید بوو، له‌ کۆنفرا‌نسی سی‌ی کۆمه‌له‌ (۱۲-۱۹۸۴/۷/۲۲) میزگه‌پان‌دا هاته‌ ده‌ره‌وه‌و بووه‌ به‌رپرسی رێکخراوی یه‌کی کۆمه‌له‌ له‌ گوندی توتمه‌ له‌ سنووری مه‌لبه‌ندی چواری ئەوکات و شه‌هید شاخه‌وان (محمەد عه‌باس عه‌ولا، ۲۰۰۴/۲/۱ له مه‌لبه‌ندی سی‌ی شه‌هید بوو)، کرا به‌ به‌رپرسی رێکخراوی یه‌کی کۆمه‌له‌ له‌ گوندی (سوسێ) له‌ دۆلی سماقولی که‌ ئەو رێکخراوه‌ش هه‌ر له‌ سنووری مه‌لبه‌ندی چواری ئەوکات بوو.

ل ۱۴۸/ له‌ ناو به‌رنامه‌و پیلانه‌کانی پ‌ژیم به‌مه‌به‌ستی به‌رگری و لاوازکردنی هه‌یزی پێشمه‌رگه‌ به‌ خه‌یالی خو‌ی و له (۱۹۸۲/۷/۱۷) لێ بوردنی گشتی بۆ سه‌ربازه‌ هه‌لاتوه‌کانی کوردستان ده‌رکرد، به‌بۆنه‌ی یادی چه‌ند ساله‌ی به‌ناو شو‌رشی حزبی به‌عس و چه‌ند ساله‌ی ده‌سه‌لاتداریتی سهدام حوسین به‌ سه‌رو‌ک کۆماری ئێراق که‌ له ۱۹۷۸/۷/۱۷ دا بوو به‌ لادانی سه‌رو‌کی پێشوو (ئەحمەد هه‌سه‌ن به‌کر). سهدام حوسین له‌ پوژی (۱۹۷۹/۷/۱۶)دا ده‌سه‌لاتی گرته‌ ده‌ست و ئەحمەد هه‌سه‌ن به‌کری لادا، نه‌ک له‌ ته‌موزی سالی (۱۹۷۸)، که‌ ئەمه‌شیان هه‌له‌یه‌کی دیکه‌ی نووسه‌ره‌!

ل ۱۵۲/ له‌ پوژی (۱۹۸۳/۴/۱۵) شه‌هیدی فه‌رمانه‌ کاکه‌ (شه‌مال) شیخ محمد باخی شه‌هید کرا له‌ دێی باداوانی دۆلی خه‌له‌کانی کۆیه‌ له‌ گه‌ل شه‌هیدی فه‌رمانه‌ سه‌رباز ئەحمەد خ‌در کوبی و سعید ته‌قته‌قی و کامه‌ران په‌شو (فارسی) که‌ ئەکه‌ونه‌ بۆسه‌یه‌کی دانراوی هاو‌به‌شی پێشمه‌رگه‌کانی به‌ره‌ی جووت له‌ سوشیالیست و حزبی شیوعی. په‌شو ناوی نه‌ینی کامه‌ران فارس هه‌مه‌ ئیبراهیم بووه‌، نه‌ وه‌کو ئەوه‌ی عوسمان کانی پانکه‌یی نووسیویتی. ئەو به‌ره‌یه‌ی له‌نیوان پارتی، سۆسیالیست، پاسۆک و شیوعی هه‌بووه‌ ناوی (جود) بووه‌، نه‌ک وه‌کو ئەوه‌ی نووسه‌ر نووسیویتی: (جووت).

ناوی ته‌واوی چوار شه‌هیده‌که‌ و به‌رپرسی‌تییان به‌مشیه‌یه‌ی خواره‌وه‌یه‌: شه‌هید شه‌مال (محمەد شیخ مه‌حمود محمەد) فه‌رمانه‌ی تیپی (۹۳)ی کۆیه‌، سه‌رباز ئەحمەد خ‌در ئەحمەد کوبی (۱۹۵۷/ کۆیه‌)، جیگری فه‌رمانه‌ی تیپی ناوبراو، سه‌عید محمەد عه‌بدوللا (۱۹۵۰/ گه‌رمک) و کامه‌ران فارس هه‌مه‌ ئیبراهیم ناسراو به‌ په‌شو (۱۹۶۱/۷/۱) کۆیه‌/ سه‌رباغ؛ ده‌رسیم دیبه‌گه‌یی، شکاندنی با‌ستیه‌که‌ی موس‌ل، یان چه‌واشه‌کردنی می‌ژوو؟.

ل ۱۷۰-۱۷۱/ له‌ هاوینی سالی ۱۹۸۴ی وتوێژدا چه‌ند فه‌رمانه‌ و پێشمه‌رگه‌یه‌کی تیپه‌کانی هه‌ولێر به‌ نیازی سه‌ردانی که‌سه‌وکاریان چوونه‌ ناو گه‌ره‌کی کورانی هه‌ولێر که‌ ئەوانیش: سه‌فین مه‌لا قه‌ره‌، سه‌لاح شینه‌، محمەد حاجی و وه‌ چه‌ند پێشمه‌رگه‌یه‌ک له‌ کاتیکدا له‌ مالی خوشک و براهیه‌کی سه‌فین مه‌لا قه‌ره‌ بوون له‌ لایه‌ن ده‌زگا‌کانی پ‌ژیمی

به‌عسوه هانی جاشه‌کانی سه‌ید قه‌هار ئه‌ده‌ن به‌کۆمه‌لیک جاشه‌وه په‌لامار و گه‌مارۆی کوران و سنووری پیشمه‌رگه‌کان ئه‌ده‌ن، شه‌ر و به‌رگری دروست ئه‌بێ کاتی هه‌واله‌که ئه‌گاته که‌رته‌کانی پیشمه‌رگه‌ی ده‌وروشتی هه‌ولێر به‌تایبه‌تی که‌رتی ٢٢ تیپی ٨٥ی به‌پانه‌تی که‌ باره‌گاکه‌یان له‌ گوندی عاره‌ب که‌ند ئه‌بێ ئه‌مانیش پیشمه‌رگه‌ ئاسا به‌مه‌به‌ستی رزگار کردنی فه‌رمانده‌و پیشمه‌رگه‌کانیان خۆیان ئه‌گه‌ینه‌وه‌ پووداوه‌که‌ له‌ گه‌په‌کی کوران دوا‌ی شه‌پێکی چه‌ند سه‌عاتی فه‌رمانده‌ و پیشمه‌رگه‌کان رزگار ئه‌که‌ن به‌لام به‌داخه‌وه‌ پیشمه‌رگه‌یه‌کیان به‌ناوی حسین شه‌هید ئه‌بێ و سیانیشیان بریندار وه‌ برینداره‌کان (مه‌لا برام مه‌لا قه‌ره) ئه‌بێ، هه‌روه‌ها سه‌مه‌د مه‌خموری، نه‌جم مه‌خموری که‌ ئه‌وانیش به‌داخه‌وه‌ دواتر له‌ چه‌ند پووداویکدا شه‌هید وه‌ سێداره‌ دران.

له‌ رێکه‌وتی (١٩٨٤/٦/٦)دا مه‌ناف نادر قادر حه‌مه‌د ناسراو به‌ سه‌فین مه‌لاقه‌ره، سه‌لاح شینه عه‌بدولپه‌حمان خدر بندیان ناسراو به‌ سه‌لاح شینه و دوو پیشمه‌رگه‌ی دیکه‌ له‌ مایک ده‌بن له‌ گه‌ره‌کی (سه‌دام)ی ناو شاری هه‌ولێر، جاشه‌کانی سه‌ید قه‌هار چوار ده‌وریان ده‌گرن و ده‌بێته‌ شه‌ریان. له‌و شه‌په‌دا پیشمه‌رگه‌یه‌کی تیپی (٨٦)ی ده‌شتی هه‌ولێر به‌ناوی حوسین حه‌مه‌د حوسین شه‌هید ده‌بێ و به‌گۆڕه‌ی ئاگاری خۆم دوو پیشمه‌رگه‌ بریندار بوون که‌ ئه‌مانه‌ بوون: (ئیه‌براهیم مه‌ولود حه‌سه‌ن ئه‌مین ناسراو به‌ مه‌لا برام مه‌لاقه‌ره (٢٠٠٧/٥/١٤) کارگێری مه‌له‌به‌ندی سێ ریکه‌ستنی هه‌ولێر له‌ نزیک گوندی مناره‌ی نیوان هه‌ولێر دیه‌گه‌ به‌ کاره‌ساتی ئۆتۆمۆبیل کۆچی دوا‌ی کرد)، سه‌مه‌د ئه‌حمه‌د ئیسماعیل مه‌خموری ناسراو به‌ هێمن، که‌ به‌ برینداری هێنایان بۆ مای بیستون عومه‌ره‌ سوور و خۆم به‌ په‌له‌ گه‌پامه‌وه‌ دیه‌گه‌ و دوو دار شه‌قه‌م بۆی هێناو هاته‌مه‌وه‌. پۆژی دووه‌میش شه‌هیدان عه‌بدولپه‌زاق و شه‌هید به‌هروژ حه‌مه‌د سه‌لاح نادر ناسراو به‌ شوان یان به‌هروژ قه‌شقه‌ (٢٠٠٤/٢/١) له‌ناو مه‌له‌به‌ندی سێ شه‌هید بوو) وه‌کو نوێنه‌رانی ریکه‌خراوی هه‌ولێر سه‌ردانیان کرد و دیارییان بۆ ناوبراو هێنا. سه‌مه‌د مه‌خموری، له‌ مانگی نیسانی ساڵی ١٩٨٦دا گیراوه‌و دواتر له‌ رێکه‌وتی ١٩٨٨/٢/٢١ له‌ زیندانی ئه‌بوغریب له‌ سێداره‌ دراوه‌). سه‌باره‌ت به‌ برینداربوونی نه‌جم مه‌خموری هێچ زانیارییه‌کم نییه‌!

ئه‌وه‌ی ده‌مه‌وی سه‌باره‌ت به‌و شه‌ره‌ باسی بکه‌م، پۆلی به‌رچاوی پۆلیسی بنکه‌کانی پۆلیسی ئازادی، کوران و پۆلیسی فریاکه‌وتنی هه‌ولێر، که‌ تاوه‌کو ئیستا که‌ هێچ لایه‌ن و که‌سیک ئاماژه‌ی پێ نه‌کردوه‌ که‌ هه‌ر ئه‌و پۆلیسانه‌ بوون تا گه‌یه‌شتنی هێزی پیشمه‌رگه‌ی کوردستان، ته‌قه‌یان له‌ جاشه‌کانی سه‌ید قه‌هار ده‌کرد و شانبه‌شانی ئه‌و چه‌ند پیشمه‌رگه‌یه‌ و له‌پێناوی رزگارکردنی پیشمه‌رگه‌کان شه‌ری جاشه‌کانیان ده‌کرد!

ل ١٧٧/ له‌ ١٩٨٥/٩/٢ هێزه‌کانی پیشمه‌رگه‌ی سنووری هه‌ولێر له‌نیوان هه‌ولێر و مه‌خمور ئه‌نجامیان دان و ده‌ستی باشیان له‌ رژی و ده‌شاند هه‌رچه‌ند رژی درێغی نه‌ئکرد له‌ لێدانی کورد به‌ هه‌موو که‌س و شوێنه‌کانه‌وه‌ له‌وانه‌ بۆردمانی ئۆردوگاکی زێوی له‌ بادینان به‌ فرۆکه‌ و زۆر نامرۆقانه‌ نزیکه‌ی (٢٠٠) که‌س له‌ ژن و مندال و پیرو گه‌نجیان شه‌هید کرد له‌یه‌ک کاتدا، هێزی پیشمه‌رگه‌ له‌ چالاکیه‌کی به‌رچاودا،

سه‌ره‌تا ئۆردوگای زێوی له‌ ناوچه‌ی بادینان نه‌بووه‌، به‌لکو ده‌که‌ویته‌ پۆژه‌ه‌لاتی کوردستان و تاییه‌ت بووه‌ به‌ کوردی باشووری کوردستان، له‌ پۆژی (١٩٨٥/٦/٩)دا له‌لایه‌ن هه‌شت فرۆکه‌ی رژیی سه‌دام به‌ بۆمبی فسفۆر و ناپالم بۆردومان کرا که‌ بووه‌ هۆی شه‌هیدکردنی (٣١٣) هاوولاتی و بریندارکردنی (٣٧٣) هاوولاتی دیکه‌؛ سه‌رچاوه‌: (ده‌رسیم دیه‌گه‌یی، ئینسکۆپیدیای تۆمه‌تبارانی شالاری ئه‌نفال له‌ باشووری کوردستان).

هه‌روه‌ها نووسه‌ر رسته‌ی (هێزی پیشمه‌رگه‌ له‌ چالاکیه‌کی به‌رچاودا)ی ته‌واو نه‌کردوه‌و مه‌به‌ستی نه‌پێکاوه‌، جا نازانم له‌دوا‌ی هه‌ر چوار جاری چاپه‌که‌ هه‌ر وابووه‌، یان ته‌نیا له‌ چاپی چواره‌م ته‌واو نه‌کراوه‌ و به‌شێکی فریوه‌؟

ل ١٨٠/ له‌ خالی (١١)دا نووسیویتی: (له‌ ١٩٨٥/٦/٩) دوژمن هه‌روه‌کو پێشه‌ی هه‌میشه‌یی له‌ لێدانی کورد بێ جیاوازی به‌ فرۆکه‌ له‌ ئۆردوگای زێوی بادینانی داو زیاتر له‌ (٢٠٠) دوو سه‌د که‌سی لێ شه‌هیدو بریندار کردن که‌ زۆربه‌یان ژن و مندال و پیر بوون).

ئەوھىشان ھەر ھەلەيەو ئوردوگای زىوئ (زىوھ) ناکەوئتە بادىنان، بەلکو دەکەوئتە پوژھەلاتى کوردستان و ژمارەى قوربانىيەکانىش لە سەرەوھەدا ئاماژەى پى دراوھ.

ل ۱۸۸ / نووسەر باسى بۆردومانى شاروچکەى قەلادزى (۱۹۷۴/۴/۲۴) و ھەلەبجە (۱۹۷۴/۴/۲۶) ى کردووه، کەچى باسى بۆردومانى (۱۹۷۴/۴/۲۹) ى گەلەلەى نەکردووه!

بۆردومانکردنى شارى قەلادزى لە ریکەوتى (۱۹۷۴/۴/۲۴) دا لە لایەن ھىزى ئاسمانى ئىراق، بوو ھوى شەھید کردنى نزیكەى (۱۶۳) کەس و برىندارکردنى نزیكەى (۳۵۰) کەس لە ژن و مندالى بیتاوان. دوو لە فرۆکەوانە ناسراوھەکان کە شارى قەلادزى-يان بۆردومان کرد (رائیدی فرۆکەوان سالم سولتان عەبدوللا بەسۆ موسلاوى و نەقیب محەمەد نەبیل ئەحمەد موسلاوى) بوون. رائید سالم سولتان بەسۆ کە براى (غانم سولتان بەسۆ) پارێزگارى موسل و رەگەزپەرست و دژ بە کورد بوو. رائید سالم سولتان عەبدوللا بەسۆ، سەرکردایەتى ئەو پۆلە فرۆکەيەى کردووه کە شارى قەلادزى-يان ناپالم و فسفۆر باران کرد، لەکاتى شالاوھەکانى ئەنفال لە سالى (۱۹۸۸) دا بە پلەى لیوا پوکنى فرۆکەوان پۆستى بەرپۆھەبرى ھەوالگری ئاسمانى (مدیر الاستخبارات الجوية) ى ھەبوو، بەلام سەدام لە ریکەوتى (۱۹۹۳/۱۱/۱۳) دا بەتۆمەتى کۆدەتا گوللە بارانى کرد. ھەرۆھە نەقیبى فرۆکەوان محەمەد نەبیل ئەحمەد موسلاوى (أبو صدام) دواى پوخوانى رژیى (أبو حسام)، بە پلەى لیوا پوکن لەلایەن نوری کامل مالیکی سەرۆک وەزیران کرا بە بەرپۆھەبرى گشتی لە دەزگای ھەوالگری نیشتمانی (۲۰۰۷-۲۰۱۰/۱/۲۶)، سەرەرای ئەو تاوانەى کە لە سالى (۱۹۷۴) لەدژى دانیشتوانى قەلادزە ئەنجامى داوو ھەرۆھە سەرەرای ئەوھى کە بەر لە پوخوانى رژیى سەدام لە حزبى بەس پلەى (عضو فرقة) ى ھەبوو لە وەزیریەى بەغدا، دەرسیم دیبەگەى، ئىنسکلۆپیدیای تۆمەتبارانى ئەنفال. بۆردومانکردنى شاروچکەى ھەلەبجە لە ریکەوتى (۱۹۷۴/۴/۲۷) دا بوو نەک پوژى (۱۹۷۴/۴/۲۶) وەکو عوسمان کانى پانکەيى نووسىویتی، کە (۴۳) شەھید و زۆرتەر لە (۵۰) برىندارى لیکەوتەوھ؛ (دەرسیم دیبەگەى، ئىنسکلۆپیدیای تۆمەتبارانى ئەنفال).

ئاماژە نەکردنى نووسەر بە بۆردومانى ئاسمانى شاروچکەى گەلەلە لە ریکەوتى (۱۹۷۴/۴/۲۹) داو شەھید کردنى (۲۹) ھاوولاتى و پيشمەرگە لەسەر پردەکەى گەلەلە، نازانم ھۆکارەکەى بۆ چى دەگەریتەوھ!

ل ۱۹۳ / وە لەم سالەدا (۱۹۸۶) چالاکیەکانى پيشمەرگە بەرەو ھێرش بردنەسەر دام و دەزگاو سەربازەکان و رزگارکردنى شاروچکەکان پەلى ھاویشت، لە ۱۹۸۶/۹/۲ لە پەلاماریکی پيشمەرگە ئاسادا توانیان شاروچکەى ناحیەى کاریزە رزگار بکەن لە دەسەلاتى رژیى پاکى بکەنەوھ کە بەداخوھ کەسایەتیهکی کوردستانى ئىران بەناوى مەلا محەمەد بیژوبى (محەمەد مەلا عەلى) شەھید بوو، لە (۱۹۸۶/۱۱/۷) خەونیکى زۆر گرنى و ئاواتیکى گەورەى گەلى کوردو بزوتتەوھى رزگاربخوازەکانى ھاتەدى کە ئەویش وە لە پوژى ۱۹۸۷/۵/۲۹ شاروچکەى تەقتەق رزگار کرا بەلام بەشەھید بوونى فەرماندەى چالاکیەکە (عبدالرحیم) و نو پيشمەرگە.

تیکەلییهکی زۆر دەبینم و تیگەییشتن لەو چەند بابەتە زۆر بە زەحمەت دەزانم، چونکە مرقف سەرى لى دەشیوى و نازانى بەدى ھینانى ئەو خەون و ئاواتە گەورەيەى کورد لە کام پوژ (۱۹۸۶/۱۱/۷) يان (۱۹۸۷/۵/۲۹) دا ھاتۆتە دى و خەونەکە چى بوو؟ ئایە خەونەکە رزگارکردنى شاروچکەى تەقتەق بوو يان شتیکی دیکە؟

نووسەر لیژەدا باسى شەھید بوونى (۱۰) پيشمەرگە دەکات، کەچى ھەر خۆى لە لاپەرە (۲۶۴) دا ژمارەى شەھیدەکانى بە (۱۳) شەھید داناوو لەنویاندا ناوى شەھید عەبدولرەحیم و شەھید ئازاد داربەسەرى ناوبردووه. لە راستیدا ژمارەى تەواوى شەھیدەکان (۱۱) شەھیدە.

لە شەوى (۲۹/۳۰-۱۹۸۷) دا و لەکاتى ھێرش و پەلامارى ھىزىکی گەورەى ھاوبەشى مەلەبەندەکانى (۲+۳) ى یەکتىبى نیشتمانى کوردستان کە پیکھاتبوو لە زۆربەى تپەکانى ئەو دوو مەلەبەندە لەپیناوى ئازادکردنى شاروچکەى تەقتەق و گرتنى سەربازگەى قەلاتەى تەقتەق کە بارەگای فەوجیکى سوپای میلی (الجيش الشعبى) تیداوو، چەند سەرۆکجاشیک

له نیویاندا ئەسود ته قهقهی فەرماندهی مەفرەزەیی تایبەتی سەر بە ئیستخبارات و جاشەکانی مەفرەزەکە، پەنایان بردبوو بەر پەبیە سەر پردهکە و مۆنەزەمەیی بە عەس کە تەنیا ئەو دوو شوینە لەو شەویدا نەگیران. لە ئەنجامی بەرەنگاری سەختی جاشەکانی ئەسود و پیاوانی پڕژیم لەم دوو شوینەدا یازدە پێشمەرگە شەهید بوون کە بەشیکیان ئەمانەن: (عەبدولڕەحیم عەبدوللا عەبدولڕەحیم سەنگەسەری، ئەندامی مەکتەبی عەسکەری و بەرپرسی سەربازی مەلەبەندی دوو، ئازاد سابیر تەها قادر داربەسەری، فەرماندهی کەرتی چوار لە تیپی (٨٦)ی دەشتی هەولێر، ئیسماعیل محەممەد ئەمین یونس پیرداد ناسراو بە ئیسماعیل بچکۆل پێشمەرگە کەرتی (٢)ی تیپی (٨٥)ی بەرپانەتی، تاریق ناسراو بە باپیرە قەسرۆکی فەرماندهی مەفرەزە لە کەرتی یەکی سەلەیی تیپی (٢١)ی کەرکوک، عەبدولسەلام محەممەد رەمەزان گۆران ناسراو بە سەلام گۆران پێشمەرگە تیپی (٨٥)ی بەرپانەتی، کاو کۆیی پێشمەرگە تیپی مەلەبەندی سی، لوقمان عەبدولرحمان کاوئیس ئیسماعیل قۆریتانی پێشمەرگە تیپی (٩٣)ی کۆیە، محەسین حەمشین فەرماندهی مەفرەزە لە کەرتی پێنجی گۆرەرهجی تیپی (٨٦)ی دەشتی هەولێر و یاسین پیرداد محەممەد پیرداد پۆژبەیان (شیخ بزینی) پێشمەرگە کەرتی یەکی سەلەیی لە تیپی (٢١)ی کەرکوک؛ (دەرسیم دیبەگەیی، ئیئسکلۆپیدیای تۆمەتبارانی ئەنفال).

ل ٢٠٥ / له ١٩٨٧/٦/٢٤ دا بە فرۆکە لە دینی (نازەنین)ی داو چەندەها هاوڵاتی له ژن و منداڵ شەهید کرد. ئەوێ عوسمان کانی پانکەیی باسی دەکات، یەكەم: بۆردومانەكە پۆژی (١٩٨٧/٦/٢٦) بوو، دووهم: چەندان پێشمەرگە لە گوندی نازەنینی دۆلی خوێناوەتی شەهید بوون نەك چەندان هاوڵاتی، كە شەهیدەكان ئەمانە بوون (یاسین سەعید جوامێر دەلق (جوامێر / ١٩٥٦ / دارەتوو)، فەرماندهی تیپی (٩١)ی سەفین، ئەبوبەكر ئیبراھیم رەحمان ئیبراھیم ناسراو بە خەبات، ئاوارە، سامی، براھیکە زەکیە هاوسەری ئەیوبی برازای شەهید جوامێر، عوسمان سەعید نادر ئیبراھیم ناسراو بە ئاوات، موسڵح)، لەگەڵ مام سەیدە دوکاندا كە خەلكی گوندی نازەنین بوو.

ل ٢١٣ / له ١٩٨٧/١٠/١٧ سێ سەد (٣٠٠) هاوڵاتی لەشارۆچكەیی شەقلاو دەستگیرکرد، له ١٩٨٥/١١/٤ بیست و پێنج (٢٥) كەسی لێ گوللەباران كردن.

سەرەتا ئەو (٣٠٠) هاوڵاتییه لە رێكەوتی (١٩٨٧/١٠/١٦) دا گیراون، دواتر (٢٢) هاوڵاتیان نەك (٢٥)یان لە رێكەوتی (١٩٨٧/١١/١٥) دا گوللە باران كراون، چونكە (٣) كەسیان لە ئەمنی هەولێر لەژێر ئەشكەنجەدا شەهید بوو، كەچی ئەو نووسیبویتی، (٢٥) كەسیان لە پۆژی (١٩٨٥/١١/٤) دا گوللە باران كراون.

ل ٢١٤ / له پۆژی (١٩٨٧/١١/٢٤) لەدینی (سێروان)ی مەرگە بەهۆی خوێروشیكەووە مستەفا چاوپەش ژەهر خوارد كراو زۆر بەسەختی لێ دراو لەدەرەوێ وڵات چارەسەرکرا، بەلام زۆر بەداخووە ئەو دایكە هەژارە کەناوی (خدیجە حسین) بوو شەهید بوو لەگەڵ پێشمەرگە (بێستون ملا عومەر) و (مریم ملا محرم) کچی امام جمعی مەرگەو هەر لەم کارەساتەدا د.محمود عوسمان و عدنان موفتی ژەهرەكە کاری تیکردن و لەدەرەوێ وڵات چارەسەرکرا.

ناوەکانی هەندیک بە عەرەبی و هەندیکانی بە کوردی نووسیوە، دەبایە هەر هەمووی بە کوردی بنووسیبایە نەك بە عەرەبی، چونکە ئەو بە کوردی و بۆ عەرەبی و بۆ عەرەبی نووسییت!

عەلی توفیق محەممەد (عەلە لوت ماسی)، فەرماندهی مەفرەزە خاسەیی ژمارە (٨٥)ی ئیستخباراتی پڕژیمی بە عەس و سەدام، لە رێگای ژنیکەووە بەناوی (نەرمین حەوێز)، کە ژنی کادیری دێرینی کۆمەڵە و پێشمەرگەیی یەکییتی نیشتمانی کوردستان جەبار عەلی حەوێز بوو، توانی لە رێكەوتی (١٩٨٧/١١/٢٤) دا کۆمەڵێك بەرپرسی (یەکییتی نیشتمانی کوردستان)، سەرکردەیی کورد، پێشمەرگە و ئەندامانی چەندین خێزانی پێشمەرگە لە گوندی (سێروان)ی نزیک مەرگە ژەهر خوارد بکات بە ژەهری سالیۆم. قوربانییەکانی ژەهر دەرخوارد کردنە عەلە لوت ماسی و نەرمین حەوێزی سیخوری ناوبراو بریتین لە هەریەک لە: (دکتۆر محەممود عەلی عوسمان عومەر (دکتۆر محەممود عوسمان، ئەندامی

مەكتەبى سىياسى ئەوساى حزبى سۆسيالىستى كوردستان و ئەندامى ئىستاي پەرلەمانى ئىراق - لەسەر لىستى پارتى ديموكراتى كوردستان)، ئەدنان پەشاد مەمەد عوسمان موفتى (ئەدنان موفتى، سەرۆكى پيشووى پەرلەمانى كوردستان و ئەندامى مەكتەبى سىياسى يەكيتىي نىشتمانى كوردستان)، دكتور شوان مەمەد عەزىز (وەزىرى مافى مەركەزىيە ئىشخەمىيەتە كوردستان)، مەستەفا قادىر مەحمود (مەستەفا چاوپەش، ئەندامى سەركردايەتە يەكيتىي نىشتمانى كوردستان)، سامى فەتاح لەتەف عەبدولوەهاب (سامى شۆرەش، ئەندامى ئەوساى يەكيتىي نىشتمانى كوردستان و ئەندامى ئىستاي پەرلەمانى ئىراق - لەسەر لىستى پارتى ديموكراتى كوردستان، كە لە ۲۰۱۰/۱۱/۱۱)دا مەرد)، تەرىفە مەمەد سەعید، عومەر عەلى سەلىح، وە هەريەك لە پيشمەرگەى دىرىن و كادىرى ناسراو و پيشكەوتووى كۆمەلەى رەنجەدەرانى كوردستان بىستون مەلا عومەر، خەدیجە حوسەين (دايكى مەستەفا چاوپەش) و سەرىعە مەلا موحەرەم مەركەبى لە هەمان رۆژدا واتە لە ۲۰۱۰/۱۱/۲۴)دا هەر سىكەيان گيانەن لە دەستدا)، هېچ كەسەك بەناوى مەرىم مەلا موحەرەم نەمەردووە وەكو نووسەر ناوى هەناو. عەلە لوت ماسى هەر لە رېگای نەرمين حەويز، پيشترىش لە ۲۰۱۰/۱۱/۱۰)دا كۆمەلەك پيشمەرگەى تەرى بە سالىووم ژەهر خوارە كەردبوو، بەلام پيشدەچوو بەرى ژەهرەكە كەم بووئەت بەرى كارىگەرى زۆرى نەكەردۆتە سەر تەندروستى و ژيانى تەواوى ژەهر خوارەبووەكان كە برىتى بوون لە هەريەك لە: (مەستەفا قادىر مەحمود ناسراو بە مەستەفا چاوپەش، هاوار مەحمود، جەلال ئەمىن بەگ (عەمىد جەلال مەنە بەگ) لىپرسراوى هۆبەى نەهيشتنى مادە هۆشەبرەكان لە ئاسايشى سەلمانى، خالىد حوسەين، رېزان مەحمود قادىر (خوشكى مەستەفا چاوپەش)، مەحمود رەشىد (خالە نەبەز)، عوسمانى قادىر مەنەوەر بەرپەرسى سەربازى حزبى سۆسيالىست (دواتر بەرپەرسى سەربازى پارتى ديموكراتى كوردستان كە لە ۲۰۱۰/۱۱/۲۴)دا لە پيشجوين بەدەستى پيشمەرگەكانى ى. ن. ك. كوژرا)، عومەر جەيران و عومەر بۆتانى، پيشمەرگە و ئەندامى ئەوساى سەركردايەتە حزبى سۆسيالىستى كوردستان و ئەندامى كۆمىتەى ناوەندى پارتى ديموكراتى كوردستان لە سالى ۱۹۹۲)دا، كە دواى پيشكىنى پيشكى دەرەكەوت كەمەك مادەى سالىووم لە گياندا هەيە). جەبار عەلى عەويزى هاوسەرى نەرمين حەويز، كادىر و پيشمەرگەى يەكيتىي نىشتمانى كوردستان لە كۆتايى گەفتوگۆى يەكيتىي و رۆژمى بەعەسدا لە سالى ۱۹۸۴)دا لە لاين رۆژمەو گىرا. نەرمينى هاوسەرى ناوبراو پيشدەچەت بەبى ئاگادارى جەبارى مەردى لەگەل ئىستخبارات و عەلى توفىق مەمەد پيشكەتەبى لەبەرى ئازادكەردى مەردەكەى كار بۆ رۆژمەكەت، ئەووەبوو رۆژمەكەت پاش نەزىكەى دوو سەل تەپەربوون بەسەر گىرانى جەبار، ناوبراوى بە گۆرپەنەو ئەزادكەرد. جەبار عەلى عەويز دواى ئازادكەردى ديسان بوووە بە پيشمەرگە، نەرمين ژنى ناوبراو بەگۆرپەرى پلانى دارپژىراوى دەزگاكانى سەر بە رۆژمەكەت خۆى گەيانە ناوچە ئازادكەراوەكان، بەلام نەزىكەى دوو هەفتەيەك بەر لەو تاوان و كارەساتە گەورەيە جەبارى عەلى عەويز خۆى گواستبوووە بۆ مەلەبەندى يەكى قەرەداغ و نەرمينى ژنى رەوانەى سەلمانى كەردبوووە، كەچى دواى نەزىكەى هەفتەيەك نەرمين بەبى ئاگادارى جەبارى مەردى دیتەو گوندى سىروان و دەچەتە مالى مەستەفا چاوپەش. نەرمين لە مالى مەستەفا چاوپەش بە پاساوى هاوكارى كەردنى ژنانى ئەو مالا خوارەندى ئامادە دەكەرد، چونكە ئەو كات ژنەكەى مەستەفا چاوپەش لە لاين بەعەسەو گىرابوو و دايكىشى بەهوى تەمەننەو خوارەندى ميانى پى ئامادە نەدەكرا. پاش ماوەيەك نەرمين لە دەرفەتەكە كە كۆمەلەك سەركەردە و پيشمەرگە ميانى مالى مەستەفا چاوپەش دەبن، ژەهرى سالىوومى كەردبوو ناو ماستا و دواى ئەنجامدانى پلانىكەى دۆزمنان و ئەو تاوانە نامرۆفانە دەستەبەجى بەرەو سەلمانى رايكەردبوو. دواى ئەو تاوانەى نەرمين حەويز، يەكيتىي نىشتمانى كوردستان بە بروسەكەيك داواى لە جەبار عەلى عەويزى پيشمەرگە و كادىر كەرد كە بگاتە سەركردايەتە، كاتەك دواى چەند رۆژەك جەبار گەيشە بارەگای سەركردايەتە يەكيتىي و يەكسەر گىرا و رەوانەى زىندانى بەرگەلوو كرا. پاش تەپەربوونى سى مانگ بەسەر زىندانىكەردى جەباردا، لە ۲۰۱۰/۱۱/۲۴)دا لە نەزىك ئەو زىندانە بە چەند فەشەكەك كۆتايى بە ژيانى پيشمەرگەى ناوبراو هات؛ (دەرسىم دىبەگەي، ئىنسكۆپىدايى تۆمەتبارانى ئەنفال).

ل ٢١٦/ له ١٩٨٧/٧/١٤ له ناو شارى كرکوک سى ماموستاى دلسوزى خويندکارهکانى له سیداره دا بهى هيج تاوانیک نهوانيش به ناوى: - (ماموستا عبدالقادر ملا عمر، ماموستا شیرزاد شيخ حسين، ماموستا رهئوف عبدالرزاق).
عهبدولقادر عومەر سالح (ماموستا عهبدولقادر)، لپرسراوى ریکخراوى کهرکوکى کومه لهى رهنجده رانى کوردستان (ی. ن. ک) بو، له هاوینی سالى (١٩٨٦) دا له گهل دوو ئەندامى ریکخراوى کهرکوکى کومه لهى رهنجده رانى کوردستان (رهئوف عهبدولره زاق سالح و شیرزاد حوسین محهمه جبارى) دهستگیر کران، له رۆژى (١٩٨٧/١/١٥) برپارى له سیداره دانان دهرچووه، فهرمىانى کۆمارى ژماره (٢٧٠) ی (١٩٨٧/٥/١٧) بو له سیداره دانان دهرکراوه، دواتر له رۆژى (١٩٨٧/٦/١٧) دا له ئەبو غریب له سیداره دراو: (دهرسیم دیبه گه یی، ئازاره شاردراره کان یاداشتی زیندان).

ل ٢٢٨/ سه بارهت به داستانى مه زنى دهشتیو، زور به کورتى به مشیوهیه نووسیویتى: (له سنورى پشدهرى قه لادزی له رۆژى (١٩٧٨/٣/٨) به سه ره رشتى شه هیدى سه رکرده (سعدى گچکه) له پى رۆشتنى دا بو کوبونه وهى سه رکردایه تی هیزیکى زورى عهسکه رى رژی به پشستوانى چهنده ها فرۆکه لیان دان له گهل ئەوه شدا گه وره ترین شه رى به رامبه ریان له گهلدا کردن و توانیان نزیکه ی (١٦٠) سه ربازو ئەفسه ر بکوژن و سه ده ها بریندارو تیکشانی کۆپته ر، که به داخه وه (سعدى گچکه) فه رمانده و سه رکرده شه هید بوو له گهل ئەم پشتمه رگانه دا، فاروق صدیق، فه رخ قادر، فریق همزه، شاهین عزالدین، تاهر حه مه د، جبار اسماعیل، عوسمان باوه، عزیز باپیر، سامى عبید، صباح جه میل، أحمد حه مه ئەمین، أحمد محمده و چاریش به دیل گیران نهوانيش له ١٩٧٨/٦/١ له سیداره دران که ئەمانه بوون: جعفر أسود، حسین عبدالرحمن، جواد که ریم، کمال واحد کویى بوون شه هیده کانیش هه ولیرى بوون).

له شه رى داستانى دهشتیو (١٤) پشتمه رگه شه هید بووینه و (٥) یش به دیل گیران، که دواتر له به شى سیداره ی زیندانى موسل (٤) یان له سیداره دراو. نووسه ر ته نیا ناوى (١٣) شه هیدى نووسیوه، هه روه ها هيج که سیک له و شه رده به ناوى عزیز باپیر (عزیز باپیر گومه شینی) به لکو شه هید نه بووه و ئەو یه کیک بووه له دیله کان، به لام له به ر که م ته مه نى سزای (٢٠) سال زیندانى بو براوه ته وه و دواتر له لیوووردنى گشتى مانگی ته موزى سالى (١٩٧٩) دا ئازادکراوه. که واته نووسه ر ته نیا ناوى (١٢) شه هیدى نووسیوه!

شه هیده کان بریتیین له: سه عدی عزیز محهمه دئه مین ئەندامى سه رکردایه تی و فه رمانده ی هه ریمی هه شتى هه ولیر، ئەحمده حه مه که ریم بابکه ر جاف ناسراو به ئەحمده چه مرگه یی (١٩٥٦/ کویه/ گورزه)، ئەحمده محهمه دئه مین حه مه د خدر گه لالی (١٩٥٣/ کویه/ چه مرگه)، تاهیر محهمه د عه لی ره حمان سوورچی (١٩٥٥/ گاوه ره/ دیبه گه)، جبار ئیسماعیل گومه شینی (کویه)، حه مه حه مه دئه مین سکتانى (کویه)، سامى عوبید، سه باح جه میل چه مرگه یی (کویه)، سه باح جه میل ئەحمده محهمه د بلباس (١٩٤٨/ هه ولیر/ کویه/ چه مرگه)، شاهین عزیز جومعه عه بدوللا شوانى (١٩٥٥/ کهرکوک/ پردی)، عوسمان ئەحمده حه سه ن باوه (باوه قوب)، فاروق سدیق ئیبراهیم خه لیل هه ولیرى رابه رى سیاسى هه ریمی هه شت، فه رخ قادر ئەحمده (قه راج/ مه خمو ر)، فه ریق هه مزه ساله یی (کهرکوک/ پردی/ سه ربیر).

چار پشتمه رگه دیل و له سیداره دراوه کانیش بریتى بوون له: (جه عفه ر ئەسوده ئەحمده میکائیل (١٩٥٢/ هه ولیر/ کویه)، فه رمانده ی مه فره زه، جه واد که ریم مه حمود خدر گومه شینی (هه ولیر/ کویه)، حوسین عه بدولره حمان سه عید گومه شینی (هه ولیر - کویه) و که مال واحید مه حمود به رزنجی (١٩٥١/ هه ولیر/ کویه/ گومه شینی)، که دواتر له رۆژى (١٩٧٨/٦/٢١) دا له موسل له سیداره دراو.

ل ٢٤٢/ داستانى کهینه که رهش. له رۆژى ٢١ ی ٤ ی ١٩٨٥ له کاتى گه رانه وه ی پۆلیک پشتمه رگه له داستانى گویر له رۆژیکى خولای و ته مومژ که هیزه کانى رژی به عس دواى ئەم پشتمه رگانه ئەکه ویت کاتیک ئەزانن که ده باببه بو ٥٠ مه تر ئەبینن ئەمانیش خویان ئاماده ئەکه ن بو به رگرى که پشتمه رگه کان ٣٥ تا ٣٨ پشتمه رگه بوون. هیزی رژی به به عس له هه شت قۆله وه به ژماره ی زیاتر له هه زار سه رباز دوو فه وچى جاش، یازده ده باببه، ئەم شه ره زیاتر له سى کاترمیترى خایاند زیانى دوژمن زیاتر له ٣٠ جاش و سه رباز، وه تیکشکاندن یه ک ده باببه و دوو ئوتومبیل وه ئەم

داستانه به‌خوێنی شه‌ش پێشمه‌رگه‌ی قاره‌مان تۆمارکرا که ئه‌وانیش شه‌هیدان: (ئه‌حمه‌د عه‌زیز) ئه‌حمه‌ده سوور، مه‌جید سوور، دکتۆر هه‌مزه‌ عه‌باس، جه‌مال ئه‌نوه‌ر، عبدالرزاق، به‌ختیار) وه‌بریندار بوونی هه‌ردوو پێشمه‌رگه‌ عه‌لی که‌وری، سه‌یفه‌دین ده‌رویش ئه‌حمه‌د، فاتح مولود، شه‌هید بۆتان قورتانی، حاجی سه‌باح گه‌یلی).

فه‌وجی (٥)ی ئه‌سعه‌د جه‌هانگیر ئاغای هه‌رکی، فه‌وجی (٢٥)ی سه‌روکجاش سه‌عید یوسف ئه‌سعه‌د زراری و فه‌وجیکی جاشه‌ سووکه‌کانی سوورچییه‌کان، له‌ رێکه‌وتی (١٩٨٥/٤/٢١) له‌گه‌ڵ هه‌یزیکی گه‌وره‌ی پڕۆیم که‌ له‌ هه‌ولێر و که‌رکوک به‌ پشتیوانی چه‌ندین کۆپته‌ری شه‌رکه‌ر هاتبوون، له‌ گوندی که‌په‌نک ره‌شی سه‌ر به‌ شارو‌چکه‌ی دیبه‌گه‌ چوونه‌ سه‌ر هه‌یزیکی تیبه‌کانی (٨٥)ی به‌رانه‌تی و تیپی (٨٧)ی قه‌ره‌چو و شه‌ر له‌ کاتژمی‌ری ده‌ی پێش نیوه‌رۆ تاوه‌کو کاتژمی‌ر دووی دوای نیوه‌رۆ به‌رده‌وام بوو. له‌و شه‌هه‌دا شه‌ش پێشمه‌رگه‌ شه‌هید بوون به‌ ناوه‌کانی (مه‌جید ره‌حمان هه‌مه‌ده‌مین ئۆمه‌ر نو‌غه‌رانی ناسراو به‌ (مه‌جیده سوور) جیگری فه‌رمانده‌ی تیپی (٨٥)ی به‌رانه‌تی، ئه‌حمه‌د عه‌زیز عه‌بدوللا هه‌مه‌د ناسراو به‌ ئه‌حمه‌ده سوور (گرده‌ی ره‌وه‌/ قه‌راج) به‌رپرسی ناوچه‌ی شو‌رشگێڕان، دکتۆر هه‌مزه‌ عه‌باس عوسمان خدر سیان (گابه‌له‌که‌/ دیبه‌گه‌)، جه‌مال ئه‌نوه‌ر هه‌سه‌ن لاوه‌ می‌رخوزاری، حاجی ئه‌نوه‌ر و یه‌حیا مه‌حه‌مه‌د عه‌بدوللا قادر ناسراو به‌ به‌ختیار). هه‌ر له‌و شه‌هه‌دا سی پێشمه‌رگه‌ش به‌ برینداری به‌دیل گیران به‌ ناوه‌کانی: (عه‌بدولره‌زاق سال‌ج مه‌حه‌مه‌ده‌مین مه‌حه‌مه‌د دۆنه‌ عه‌وینه‌یی، یاسین سدیق حوسین خدر ناسراو به‌ یاسین قه‌راجی، که‌ ئه‌و دوانه‌ له‌ رێکه‌وتی (١٩٨٥/١١/٢٧) دا له‌ به‌غدا له‌ سێداره‌ دران، له‌گه‌ڵ سه‌یفه‌دین ئه‌حمه‌د ئیسماعیل دیبه‌گه‌یی، که‌ له‌ دادگای شو‌رشیی به‌عس له‌لایه‌ن عه‌واده‌مه‌ده‌ به‌نده‌ر (١٥) سال‌ سزای زیندانی بۆ برایه‌وه‌، پاشان له‌ رێکه‌وتی (١٩٨٨/٩/١٤) دا به‌ر لێووردنی گشتی که‌وت و ئازادکرا). هه‌روه‌ها سی پێشمه‌رگه‌ی تریش به‌ ناوه‌کانی (فاتیح مه‌ولود هه‌سه‌ن (فاتیح مه‌لاقه‌ره‌)، بۆتان مه‌مه‌د سه‌عید قو‌ریتانی و حاجی سه‌باح پیرداود بندیان خدرجیجی) بریندار بوون؛ (ده‌رسیم دیبه‌گه‌یی، ئینسکلوپیدیای تۆمه‌تبارانی ئه‌نفال).

ل ٢٧٧/ داستانێ کانی ماسی و بێتوفه‌. له‌ناوچه‌ی بادینان وه‌ له‌سنورو ناوچه‌کانی بادینان که‌ به‌خه‌یالی پڕۆیمی به‌عسی داگیرکه‌ر ئه‌م سنورانه‌ هه‌یزی پێشمه‌رگه‌ ناتوانی‌ت بیانگاتی و چالاکیان تیا ئه‌نجام بدات به‌لام بۆ سه‌لماندنی هه‌یزو توانای پێشمه‌رگه‌کانی کوردستان و لوت شکاندنی کاربه‌ده‌ستانی ئه‌و پڕۆیمه‌ به‌ به‌رنامه‌یه‌کی پڕ له‌ هه‌یمه‌تی پێشمه‌رگایه‌تی له‌و چه‌ند ده‌سته‌و هه‌یزه‌ پێشمه‌رگانه‌و به‌ هاوبه‌شی و هاوکاری کردنی یه‌کتی له‌ کۆمیته‌کانی زاخو و به‌رواری بالا و لقێ پارتی له‌ پۆژی (١٩٨٧/٩/١٣) توانیان له‌ په‌لاماریکدا ده‌ست بگرن به‌سه‌ر ته‌واوی باره‌گای فه‌وجی (کانی ماسی) دا به‌هه‌موو چه‌ک و ته‌قه‌مه‌نی و (١٤٣) دیل له‌ چه‌کداره‌کانی سه‌ر به‌ پڕۆیم (ئه‌فواجی خه‌فیفه‌) له‌ ناویاندا سی موس‌ته‌شار که‌ دوانیان به‌ دیل گیراو یه‌کیان کوژرا.

داستانی کانی ماسی و بێتوفه‌ به‌ هه‌رشیکێ له‌ ناکاوی هه‌یزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان له‌ کاتژمی‌ری (١١:١٥)ی شه‌وی (١٣/١٤-٩-١٩٨٧) بۆ سه‌ر مۆلگای چه‌ندان فه‌وجی جاش ده‌ستی پێکرد، له‌ کاتژمی‌ری یه‌که‌م و دووه‌می به‌ره‌به‌یانی پۆژی (١٤/٩-١٩٨٧) دا ده‌ست به‌سه‌ر باره‌گای (٤) فه‌وجی جاشان (بایز به‌راشی، حکمه‌ت نه‌جه‌مان شه‌فیق دۆسکی، سادق عومه‌ر و مه‌حه‌مه‌د نه‌زیف به‌رواری) داگیراو دوو سه‌روکجاش به‌ناوه‌کانی (بایز جاسم مه‌حه‌مه‌د حوسین به‌راشی به‌رواری ناسراو به‌ بایز به‌راشی و سادق عومه‌ر سال‌ج عه‌دۆ ده‌رکاری سندی که‌وته‌ ده‌ست هه‌یزه‌کانی یه‌کی‌تی نیشتمانی کوردستان) و سه‌روکجاش مه‌حه‌مه‌د نه‌زیف عه‌لی بازی به‌رواری له‌ راڤینا له‌لایه‌ن هه‌یزه‌کانی پارتی دیموکراتی کوردستان هاته‌ کوشتن و حکمه‌ت نه‌جه‌مان رایکرد. یه‌کی‌تی نیشتمانی کوردستان، دوای ماوه‌یه‌ک هه‌ردوو سه‌روکجاش و دیله‌کانی ئازاد کرد، ئیستاکه‌ بایز به‌راشی سه‌ر به‌ پارتی دیموکراتی کوردستانه‌ و سادق عومه‌ر سندی به‌هۆی لایه‌نگیری له‌ (پ. ک. ک. دا) له‌ سال‌ی (١٩٩٢) دا له‌لایه‌ن پارتی کوژرا؛ (ده‌رسیم دیبه‌گه‌یی، ئینسکلوپیدیای تۆمه‌تبارانی ئه‌نفال). به‌گوێره‌ی ژماره‌ (١٦٣)ی (أخبار کوردستان)ی مانگی ئه‌یلولی سال‌ی (١٩٨٧)ی پارتی دیموکراتی کوردستان، ژماره‌ی دیله‌کانی لای پارتی (٥٣٠) و لای یه‌کی‌تی (٧٠) سه‌رباز و جاش بووینه‌.

ل ۲۷۸/ عوسمان کانی پانکهي، سهارهت به داستاني گرتني سهری رهش نووسیویتي: (دوای نیوه‌رووی ۱۹۸۸/۱/۲۶) به‌ریکه‌وتن بۆ زیارهت و له‌کات ژمیر ۲ کوبونه‌وه‌یک کرا به فرماندهییه‌کان به‌سهرپهرشتی به‌ریز کاک کوسرهت، قۆله‌کان دابه‌شکرا دوای ئه‌وه‌ی زانیاری ته‌واو وهرگیرا بۆ ئاماده‌یی باش سازکرا، به‌مه‌به‌ستی ئه‌نجامدانی چالاکیه‌که به‌ره‌و شوینه‌که ره‌یشتن، له ۱۱ی شه‌وی ۲۹/۲۸ نزیک شوینه‌که گه‌یشتین و له‌کات ژمیر ۱ی شه‌و کاتژمیری سفر بوو له‌هه‌موو شوینه‌کان دراو له‌ماوه‌ی چاره‌گیگ بۆ نیو کاتژمیری هه‌موو شوینه‌کانی سهری ره‌ش ده‌ست به‌سهری دا گیرا به‌گرتنی کۆشکه‌که‌ی صدامه‌وه. زیانی پيشمه‌رگه ۱۴ پيشمه‌رگه شه‌هیدبوون که پینجیان به‌هۆی سهرماو په‌رینه‌وه‌یان له ئاو شه‌هید بوون، شه‌هید حکمهت و شه‌هید محی الدین کۆیی و مامه قاله‌و شه‌هید جه‌ماله ره‌ش و شه‌هید ئارام).

نووسهر میژووی ئه‌م داستانه‌ی به‌هه‌له نووسیوه، که راستیه‌که‌ی شه‌وی (۲۷/۲۸-۱-۱۹۸۸) هیرش کراوته سهر هیزه‌کانی پرژیمی سه‌دام له سهری ره‌ش و ئه‌و داستانه ته‌مار کراوه. هه‌روه‌ها له‌و داستانه‌دا (۶) پيشمه‌رگه به‌گولله و (۵)ی دیکه‌ش له‌ناو به‌فر و له سهرما شه‌هید بوون، که تیکرا ده‌کاته (۱۱) شه‌هید و بریتین له: (جه‌مال هه‌مه‌د پیرداو ره‌سول ناسراو به جه‌ماله ره‌ش پيشمه‌رگه‌ی تیپی ۹۱ی سه‌فین، ره‌مزی جه‌بار عه‌لی حوسین یه‌دی قزله‌ری پيشمه‌رگه‌ی که‌رتی ۳ی تیپی ۸۷ی قهره‌چو، سوران ئیسماعیل شه‌وگی‌ری پيشمه‌رگه‌ی که‌رتی ۱ی تیپی ۹۳ی کویه، عه‌دنان هه‌مه‌د ناسراو به ئارام، عه‌زیز مه‌ولود ره‌سول مه‌ولود ناسراو به بیکه‌س پيشمه‌رگه‌ی که‌رتی ۳ی تیپی ۸۵ی به‌رانه‌تی، عوسمان مامه‌ند عومه‌ر، فخره‌دین سالح ئه‌حمه‌د هه‌مه‌د کۆبی فرمانده‌ی که‌رتی ۳ی تیپی ۹۳ی کویه، که‌مال عه‌زیز ئه‌حمه‌د عه‌ویز ناسراو به که‌ماله سور، نوه‌مان زرار هه‌مشین مه‌حمود حاجی قه‌لایی فرمانده‌ی مه‌فره‌زه له تیپی ۹۳ی کویه، هاشم ره‌شید نادر هه‌مه‌ده‌مین و هیرش سوار ئه‌حمه‌د عه‌بدوللا شه‌وگی‌ری).

ل ۲۸۲/ له سالی ۱۹۸۶ پرگارکردنی شارۆچکه‌ی هیران جه‌لیل آمین صادق (په‌نجده‌ر) بریندار ئه‌بیته به‌لام ههر به برینداری به‌شداری چالاکي شه‌ری گرتنی ره‌یه‌کانی گوندی گردکانی رۆژئاوای کویه ئه‌کات به‌و بریندارییه‌وه له شه‌پکی ده‌سته و یه‌خه‌دا له رۆژی ۱۹۸۶/۷/۱۰ شه‌هید ئه‌بی له‌گه‌ل یاسین موعه‌لیم و شاکر سور شه‌هید ده‌بن. ئه‌و شه‌په له گوندی سیگردکان بووه و هیزیکي سهربازی و جاشه‌کانی قاسم فارس تاهیر مسته‌فا ئاغای غه‌فوری ناسراو به قاسمه کۆری کویه، سه‌رۆکجشی فه‌وجی (۸۵)ی جاشه سووکه‌کان، ده‌چنه سهریان نه‌ک ئه‌و هیزه‌ی پيشمه‌رگه بۆ گرتنی ره‌بایه‌ی جاش یان سهربازی له‌وی بووین. له‌و شه‌په‌دا له ریکه‌وتی (۱۹۸۶/۷/۱۰)دا، جاشه‌کانی قاسم ئاغا سی پيشمه‌رگه شه‌هید ده‌که‌ن به ناوه‌کانی: (جه‌لیل ئه‌مین صادق سلیمان ته‌له‌لخیمی ناسراو به په‌نجده‌ر، جیگری فرمانده‌ی تیپی (۸۷)ی قهره‌چو، شاکر عومه‌ر عه‌لی مه‌مه‌ده‌مین ناسراو به شاکر سوربه‌شی و یاسین ئیبراهیم عومه‌ر ئیبراهیم ته‌له‌لخیمی ناسراو به یاسین موعه‌لیم)، که به‌دیلي قاسم ئاغا به‌ده‌ستی خۆی کوشتی چونکه هه‌م جوینی به قاسم ئاغا دابوووه هه‌م تفی لیکردبوو. یاسین موعه‌لیم، دوو برای تریشی شه‌هیدن به ناوه‌کانی مه‌غدید ئیبراهیم عومه‌ر ته‌له‌لخیمی ناسراو به مه‌غدیده قه‌له‌و و سه‌مه‌د ئیبراهیم عومه‌ر ئیبراهیم ته‌له‌لخیمی که له ریکه‌وتی (۱۹۸۵/۸/۶)دا له نزیک گوندی مه‌لاقه‌ره‌ی سهر به دیبه‌گه که‌وتنه ناو بۆسه‌یه‌ک و مه‌غدید شه‌هید و سه‌مه‌د-یش به برینداری به‌دیل گیرا دواتر له ریکه‌وتی ۱۹۸۶/۱۰/۱۲دا له زیندانی ئه‌بوغریب له سێداره درا. ههر له‌و شه‌په‌ی سیگردکان، سی پيشمه‌رگه‌ش به ناوه‌کانی حامد هه‌ینی سه‌عید خه‌یلانی، دینو زرار ئیبراهیم خالند سیان و ئیبراهیم جه‌میل مسته‌فا مه‌حمود ته‌له‌لخیمی (شوان) به‌دیل گیران که دواتر له دادگای شۆرشی به‌عس له ریکه‌وتی (۱۹۸۷/۷/۱۴)دا حامد و دینو به سزای هه‌تا هه‌تایه زیندانی کران و (ئیبراهیم ته‌له‌لخیم)یش سزای له سێداره دانی بۆ بردرایه‌وه‌و دواتر له رۆژی (۱۹۸۷/۱۱/۵)دا له سێداره درا؛ (ده‌رسیم دیبه‌گه‌یی، ئینسکلۆپیدیای تۆمه‌تبارانی ئه‌نفال).

ل ۲۹۵/ بنه‌ماله‌ی شه‌هید رۆسته‌م عه‌لی سور شه‌مامکی هه‌ولیر، که خۆی شه‌شه‌مین شه‌هیدی بنه‌ماله‌که‌یه‌تی و خاوه‌نی چوار برای شه‌هید له‌کاتی ئه‌نفاله‌کاندا جاشه‌کان زۆر به‌نامه‌ردی شه‌هیدیان کرد.

ئەو بىنەمالەيە بە بىنەمالەي شەھىدەلى سوور قۇرپىتانی ناسراون و بەناوبانگن. شەھىدەلى سوور قۇرپىتانی (ەلى ەبدوللا مەحمود پىرداود)، لە رېكەوتى (۱۹۸۲/۶/۲۶) دا لە گوندی میرکە شەھىد بوو. شەھىدەلى ەباس ەلى ەبدوللا مەحمود پىرداود قۇرپىتانی (ەباس ەلى سوور)، لە رۆژى (۱۹۸۴/۷/۲۲) دا لە زىندانى ئەبوغرىپ لە سىدارە دراو.

شەھىد رۆستەم ەلى ەبدوللا مەحمود قۇرپىتانی (رۆستەم ەلى سوور)، پىشمەرگەي تىپى (۸۶) ى دەشتى ەوليرى سەر بە يەكيتىي نىشتمانى كوردستان، لە رېكەوتى (۱۹۸۸/۷/۱۱) دا لە گوندی كانى بزرە سەلاح شىنە و جاشەكانى بەدىل دەگىرىت، كە سەرەتا بە قولبەستراوى دەيخەنە ناو گونىيەك و دواترىش شەھىدى دەكەن. شەھىد عوسمان ەلى ەبدوللا مەحمود قۇرپىتانی (عوسمان ەلى سوور)، دوا شەھىدى ناو مالى خويان بوو، كە لە شەپكدا لە سالى (۱۹۸۹) دا لە گوندی سىاوى شەمامك شەھىد بوو. بەلام بەداخو ە ناوى دوو كۆرە شەھىدەكەي دىكەي شەھىدەلى سوور نازانم و ەيچ زانىارىيەكم لەسەر شەھىدكردنيان نىيە.

ل ۲۹۶/ بىنەمالەي خەلىفە ەلالە ى سىيانى كەندىناو (دوين) خاوەنى ۲ كۆرى شەھىدى پىشمەرگەي سەنگەرن بەناوەكانى: ناصر و ستار).

ليزەدا نووسەر ەلەيەكى جوگرافى كردوو، چونكە نە كەندىناو دوبرە و نە دوبرە كەندىناو ەيە. كەندىناو، شارۆچكەي دىيەگە و ەەر (۷۲) گوندەكەي دەگريتهو و سەر بە پارىزگاي ەولير بوو كە لە سالى (۱۹۹۶) دا وەكو بەشيك لە قەزاي مەخمور لەگەل ئەو قەزايەو تەواوى شارۆچكەو گوندەكانى خرايە سەر پارىزگاي موسل، بەلام دوبرە ەميشە قەزايەكى سەر بە پارىزگاي كەركوك بوو.

ل ۲۹۷/ بىنەمالەي شەھىد ماموستا ملا محمد نيزە گىنى كە خويان لە لايەن جاشەكانەو ەلە ەولير شەھىد كرد لە سالى ۱۹۸۸ دا ملا محمد كۆرى بابيل ئاغا وە ئەم شەھىدانى كەيشى ەيە لە كۆرەكانى ۱- قاسم (شەھىد قاسم كرىكار) لە سالى ۱۹۸۵ لە گوندی سماقە شەھىد بوو ۲- سلىمان لە رىگاي نيوان كۆيە و دىگەلە لە بەردەم ەيرشى رۆژمدا شەھىد بوو ۳- شەھىد ەلالە ۴- شەھىد دارا ۵- شەھىد دەرويش ئەمانە لە سالى ۱۹۸۸ دا بەر ەيرشى شومى ئەنقال كەوتن. مەلا مەمەد حەسەن بابيل نيزەگىنى لە شەوى (۲۴/۱۰-۱۹۸۷) لەناو ەولير لەلايەن چەند خۆرۆشيك شەھىد دەكرىت. شەھىد سلىمان مەمەد حەسەن بابيل نيزەگىنى، لە رېكەوتى (۱۹۸۵/۴/۴) دا لە گرتنى چوار رەبىيە سەر رىگاي كۆيە - ەولير شەھىد دەبىت، قاسم مەمەد حەسەن بابيل نيزەگىنى ناسراو بە ەاورى قاسم كرىكار، كادىرى كۆمەلە و پىشمەرگەي تىپى (۸۶) ى دەشتى ەوليريش، لە رېكەوتى (۱۹۸۵/۵/۱۳) دا لە گوندی سماقە شەھىد بوو. سەبارەت بە دارا مەمەد حەسەن بابيل نيزەگىنى، دەرويش مەمەد حەسەن بابيل نيزەگىنى و ەبدوللا مەمەد حەسەن بابيل نيزەگىنى، ئەو سى برايە لەكاتى ئەنقالەكاندا لەلايەن ەزىز مەمەد مەلود ناسراو بە مەلا عوزير سەرۆكجاشى فەوجى ژمارە (۱۳۰) ى جاشە سووكەكان پادەستى ئەمنى ەولير كراون، دواترىش ئەنقال كراون.

ل ۲۹۸/ ۶۶. خاتوو ئايشەو مام ەباسى كۆيە خاوەنى شەھىدانى كۆرەكانيان: ۱. جەغفەر لە داستانى قۆرەبەرازە بە برىندارى ئەگىرىت و لە كۆيە گولەباران دەكرىت، ۲. ەلەمەت لە سالى ۱۹۸۷، ۳. ەيرش لە سالى ۱۹۸۸. باوكى ئەو (۳) شەھىدە ناوى سەعيدە و باپىرى ناوى ەباسە. ناو، مۆژوو و شوينى شەھىدەكان بەمشيۆەيە: ۱. جەغفەر سەعيد ەباس (۱۹۵۶/ كۆيە)، لە رۆژى (۱۹۷۸/۸/۱۱) دا لەقۆرەبەرازە شەھىد بوو. ۲. ەلەمەت سەعيد ەباس، لە رۆژى (۱۹۸۷/۴/۱۵) دا لە گۆمەتال شەھىد بوو. ۳. ەيرش سەعيد ەباس، لە رۆژى (۱۹۸۸/۱۱/۱۵) دا لە كۆيە گىراو ەو ئەنقال كراو.

بنەمالەى مام رەسول قادر حوسىن سارمەمى، كە بنەمالەىيەكى شۆرشگىز و كوردپەرورەرى شارى ھەوليرن، سى كورى ئەو بنەمالەىيەش خويان كرده قوربانى كورد و كوردستان، كەچى ناويان نەھاتوۋە! ئەو سى شەھىدەش برىتين لە:

۱. شەھىد كەرىم رەسول قادر حوسىن سارمەمى ناسراو بە سەرفراز (۱۹۴۶/ ھەولير)، لە پوژى (۱۹۸۱/۳/۲۳)دا لەلايەن ئەمنى ھەولير دەستگىركرا، دواتر لە پىكەوتى (۱۹۸۱/۷/۱۵)دا لە بەشى سىدارەى زىندانى ئەبوغرىب لە سىدارە دراۋە.

۲. عومەر رەسول قادر حوسىن سارمەمى، رابەر سىياسى تىپى (۸۳)ى ھەورى لە پىكەوتى (۱۹۸۸/۲/۲۶)دا لە چىاي مۆتە شەھىد بوۋە.

۳. سابىر رەسول قادر حوسىن سارمەمى (۱۹۴۷/ ھەولير)، فەرماندەى تىپى (۸۶)ى دەشتى ھەولير، تىپى (۲۱)ى كەركوك و دواتر بەرپرەسى سەربازى مەلەبەندى (۳)ى يەكيتى نىشتمانى كوردستان، كە چەندىن جار برىندار بوۋە، تا بەھۇى ئەو پارچە ساچمەيەى كە لە سەرىدا جىمابوو و بۆ ماۋەى سى سال بىنھۇشى كىردبوو، لە پىكەوتى (۱۹۹۶/۸/۸)دا لە نەخۇشخانەيەكى ولاتى سويد شەھىد بوۋ. تەرمى ئەو سى برا شەھىدە لە گوندى پونگىنەى سەر بە شارۋچكەى عەنكاۋەى ھەولير لە تەنىشت يەكتر نىژراون.

۷. بنەمالەى پۇلس سلىۋە مەسىح عەنكاۋەى ھەولير: لە كاتىكدا لە پوژى ۱۹۸۸/۸/۱۴ عبدالمسىح كورى كە پىشمەرگە بوو بە ناۋى سۇران لەلايەن خۇفۇشكەۋە (مامۇستا صالح) بە پىلاننىكى دەستى پۇژىم (دەزگاي ئەمنى ھەولير) شەھىد دەكرىت، ۋە ھەر لەو كاتەدا پۇژىمى بەعس دەزگاي ئەمنى ھەولير ھەموو ئەندامانى خىزانەكەى ئەم شەھىدە دەستگىر دەكەن ۋە لە پوژى ۱۹۸۸/۸/۲۸ ھەمويان لە سىدارە ئەدەن كە برىتى بوون لە: ۱. پۇلس سلىۋە باۋكى شەھىد، ۲. نىرگىز يۇنان دايكى شەھىد، ۳. سىتەر سلىۋە خىزانى، ۴. ژالە عبدالمسىح كچى كە ئەو كاتە تەمەنى ۴۰ پوژ بوۋە، ۵- حمامە پۇلس خوشكى شەھىد خويندكارى شەشەى ئامادەى، ۶- سەبىحە پۇلس خوشكى شەھىد خويندكارى پىنجى ئامادەى، ۷- نەدا پۇلس خوشكى شەھىد خويندكارى چوارى ئامادەى، ۸- شەزا پۇلس خوشكى شەھىد خويندكارى سىتى ناۋەندى.

بەگويرەى بەلگەنامەيەكى بەرپوۋەبەرىتى ئەمنى سلىمانى، كە لە خوارەۋە دانراۋە، بەشىك لە زانىارىيەكان بەمشپوۋەن: پۇلس سلىۋە يوسف بلندەر (ھەولير - ۱۹۲۷ باۋكى شەھىد سۇران مەسىحى)، لە پوژى (۱۹۸۸/۹/۱۷)دا لەگەل ھاۋسەرەكەى (نىرگىز تۇخان ئەلىياس - ۱۹۲۹)، چوار كچى (ھەمامە ۱۹۶۰، سەبىحە ۱۹۶۳، نادىيە ۱۹۶۶، شەزا ۱۹۷۲)، ھاۋسەرى شەھىد سۇران (سىتەر سلىۋە برايمۇك ۱۹۶۱) و كورە تاقانەكەى شەھىد سۇران (ژالە)، كە تەمەنى (۴۰) پوژ بوو، گىراون و لە پوژى (۱۹۸۸/۱۰/۲۷)دا لەلايەن ئەمنى ھەولير گوللە باران كراون.

ھۆكارى شەھىد كىردى بنەمالەى شەھىد سۇران، دەگەرپىتەۋە بۆ ئەۋەى كە سۇران پىشمەرگەى (ى. ن. ك) بوۋە و لە پوژى (۱۹۸۸/۸/۱۴)دا بەدەستى ھاۋرىيەكى پىشمەرگايەتى و كادىرىكى (ى. ن. ك) بەناۋى سالىح مەمەد قادر سولاۋكى (مامۇستا صالح سولاۋكى) لە پىرزىن شەھىد دەكرىت؛ (دەرسىم دىبەگەى، ئازارە شاردرادۋەكان ياداشتى زىندان).

۳۰۱-۳۰۲/ ھەلاتنى دەستەبەك زىندانى لە ھەبئەى كەركوك لە شەۋىكى مانگى ۱۹۷۹/۹ بە سەرىپەرىشتى (مەلا حوسىن) ناۋىك كە لە بنەردەدا ناۋى (مارف كەرىم ھەمە شەرىف) ھەۋ خەلكى دىنى ۋەنگەرپىنەى شارباژىرەۋە براى شەھىدى فەرماندە شەھىد فەرەجە، لەگەل ئەم زىندانىانە: (مامۇستا سەلام عەبدوللا، ئاسق جەلال شىخ رەئوف، عەزىز بادىنى، عومەر حاجى مامەندى كە بە گىشتى (۱۲) زىندانى بوون، كە لەم كاتەدا (۱۸) كەس فەرمانى لە سىدارەدانىان بوو لەۋانە شەھىدى فەرماندە جەمالە رەش، بەلام لەناۋ زىندانىەكاندا كە برىتى بوون لە (پەشىد كەركوكى)، سى كەسى خانەقىنى، (غازى ھەركى)، خدر قەلادزىتى، ھەمە تەھا ھەۋكى، دەرويش مەۋلود قەلادزىتى منالىكى (۱۳) سالانى شەقلاۋەى بەناۋى (مەھدى) لەمانە (۱۲)يان توانىان دەربچن لە شەۋى (۱۹۷۷/۹/۲۶)و بەسەر دىۋارىكى زياتر لە ۳

مهتر بهرز دوايي ته لېږندى دېركاوى سهرېكهون و چوار كلاسېنكوف بېهن و له دهمه و بهيانيدا، بچنه مزگهوتېكي كهركوك لهكاتى نوږزى بهيانيدا ههندي نهل و پټلاو پهيدابكهن، دوايي مهلا حوسين بههوى پهناږدن بډ مالى مام سديق تهينالى رزگاركران له كهركوكهوه بډ سليمانى بههوى چهند ريځسستنېكي زور بهتواناوه كه نهوانيش (سعيد عېدوللا، كاكه حهمه كوردستاني، كاك شېخ نهوهر دډلپه مويى، كهريم خواړهحم)، برايمى شوډير لهناو سندوقى سهوزهدا لهړبى نهلاييهوه بډ سليمانى و دوايي بډ مالى كهريم خواړهحمى خزميان. دهرېاز بوونى دووهم كه مهلا حوسين وهنگهريتهى لهلايهن ملازم موحسين گيراوه بډ حاميهكهى سليمانى بههمان شيوه له مانگى ۱۹۷۹/۱۲ توانى لهگهل چهند زيندانيهك بهناوى: كامهران حهمه سالح پېنجوښى، حهسهن، مام هيرش بهچهند رډژيځ پهنجهريهكى بهرزى ژوورى زيندانيهكه به چهقوى نينوك برهكهى (نورى مهلا مستهفا) دهرېكهن و به چوونه سهر پشتي بهكترى ههتا دهرچوون و دوايي هاوكارى بهكترى بډ دهرېازبوون بهسهر ديوارى حاميهكهداو راكردن بهرهو مزگهوتى كانى ئاسكان لهكاتى نوږزى بهيانيداو پهيداكردى پټلاو و نهل، ئاگادارى چهند مالېكي خويان، ئنجا گهيشتيان بهډي وپلهدهرى شارباژيرو بهردهستى هيزى پيشمهركه له نان خواردنى بهيانيدا، به سهموونى ناو شارى سليمانيهوه. سهبارت به راكردنى دوو پډل زينداني سياسى له ههيهى كهركوك تيكهليهكى زور دهينم، سهرهتا نووسهر باسى نهوهى كردووه كه مهلا حوسين وهنگهريتهى (مارف كهريم حهمه شريف) له مانگى (۹)ى سالى (۱۹۷۹)دا له زيندان ههلاتووه، كهچى (۱۵) ډير خوارتر باسى نهوهى كردووه كه دواى دهستگيركردنى لهلايهن ملازم موحسين و بردنى بډ حاميهى سليمانى توانويتى لهگهل چهند هاوريتهكيدا له مانگى (۱۲)ى سالى (۱۹۷۹)دا له زينداني حاميهى سليمانيهوه رابكهن و بډ نانخواردنى بهيانى بگهنه ناو هيزى پيشمهركه كوردستان! ههروها نووسهر باسى نهوهش دهكات كه مهلا حوسين وهنگهريتهى لهگهل سهلام عېدوللا و چهند هاوريتهك كه ژمارهيان (۱۲) كهس بووه له زينداني ههيهى خاصهى كهركوك بهيهكهوه ههلاتوون! سهلام عېدوللاو هاوريكانى بهدليايى له مانگى (۹)ى سالى (۱۹۷۷)دا له زينداني ههيهى خاصهى كهركوك رايانكردووه نهك سالى (۱۹۷۹)، بويه تيكهليهكى زور لهو دوو چالاكويه دهينم! بهگوږهه ئهو نووسينهى عوسمان كانى پانكهى بيت، مهلا حوسين وهنگهريتهى (۳) جار له زيندان رايكردووه. جارى بهكه لهگهل سهلام عېدوللاو هاوريكانى له مانگى (۹)ى سالى (۱۹۷۷) له ههيهى خاصهى كهركوك، جارى دووهم له مانگى (۹)ى سالى (۱۹۷۹) ديسان له ههيهى خاصهى كهركوك و جارى ستيههيش له مانگى (۱۲)ى سالى (۱۹۷۹) له زينداني حاميهى سليمانى!

ل ۳۸۶/ پيشمهركهوه فرماندهى عريف نهكهم ف. ك له تپى ۸۷ى قهرهچوغ كاتيك دايك و باوكى و نهندامانى خيزانهكهى و خزمانيان ئاگاداريان كرد كه نهوه ژنيان بډ ئاماده كردووه بچيت بهرهو پيرى نههيش له رډژى ۱۹۸۸/۲/۲۸ بهرهو گوندى گردمهلا نزيك قوشتهپه بهري كهوت كاتيك گهيشته كهسوكار و دهستگيرانهكهى زور به داخهوه ههموويان كهوتنه كهمينى جاشهكانى مهلا عوزير و قاسم رهشيد و زور نامهردانه دهستريزيان لى نهكهن عريف كهريم شههيد نهبى و ههر لهم كاته دا دووژن كهيهكيان دايكى فرمانده حهسهن عهوينه نهبى و چهند كهسى تريشيان بريندار نهبى.

بهگوږهه زانياريهكانى لاي من كه له چهندان پيشمهركهه تپهكانى (۸۷)ى قهرهچوغ و (۸۶)ى دهشتى ههوليرم دهرگرتووه، قاسم رهشيدى فرماندهى مهفرزه خاصه لهگهل نهبووه، بهلكو جاشهكانى عهزيز حهمهده مهولود شيخانى (مهلا عوزير)، سهروكجاشى فهوجى (۱۳۰)، بهشير محمهده عېدوللا بارزاني، سهروكجاشى يهكيك له فهوجه سووكهكان، دندهوان جهلال حهمهده زرارى ناسراو به دندهوان جهلال پيربال، فرماندهى مهفرزهه (۱۸۶)ى سهر به دائيرهه نهمنى ههولير، عېدولخالق سهليم پونگينهه (قهرج)، فرماندهى مهفرزهه تايبهه نهمنى ههولير، عالى محمهده عومهر ناسراو به عالى ئاومالى، فرماندهى مهفرزهه تايبهه نهمنى ههولير، عومهر محمهدهه مين سؤفى شيخانى (عومهر سؤفى)، فرماندهى مهفرزهه تايبهه نهمنى (۴۷)ى سهر به دائيرهه نهمنى ههولير و مامهند سالح مهولود لهك قهشقهه ناسراو به (مامهند قهشقه)، فرماندهى مهفرزهه تايبهه نهمنى ژماره (۱۱۳)ى سهر به نهمنى

هەولێز، لە بۆسە یەكدا لە پوژى (١٩٨٨/٢/٢٨)دا لە نزىك گوندى كەردزى سەر بە شارۆچكەى قوشتەپە، توانیان ئەكرەم ئىسماعىل محەمەد قادر شوانى خەلكى گوندى حاجى شىخانى دىبەگە ناسراو بە (عەرىف ئەكرەم)، فەرماندەى كەرتى چوارى كەندىناوەى تىپى (٨٧)ى قەرەچوڭى (ى. ن. ك)، سالى عومەر محەمەد ئەمىن عەلى شوانى (ئامۆززاى شەهید عەرىف ئەكرەم)، پىشمەرگەى كەرتى چوارى هەمان تىپ، حاتەم سەعید عەلى ئەحمەد عەوینەى (ئومید)، لەگەڵ شەهید بوونى دوو ژن كە كەسوكارى پىشمەرگە بوون یەكێكان دایكى شەهید حاتەم سەعید عەلى عەوینەى بەناوى (خاسیە سالى ئەمىن عەوینەى) ئەوى تریان كافىە عەبدوللا مەنىچ مەخمورى (پورى پىشمەرگەى دىرین و قارەمان عەلى مەخمورى) و برىندار بوونى هەریەك لە سەباح حەسەن، خەدیجە سلىمان و كافىە حوسىن عەبدوللا وەلى كە خوشكى شەهیدى فەرماندە فاقە مەخمورى (١٩٩٥/٣/٢٨) و هاوسەرى شەهید لاوە مەخمورى بوو. ل ٤٤٣-٤٤٤.

ل ٤١٦/ لە سالى ١٩٨٦ كۆمەلێك گىران لە هەولێز و لە ١٩٨٨ بەربوون بە لىبووردن، كە ئەمانە بوون:

١- محسن ابراهيم

٢- نوری محامی

٣- خەسەرە عوسمان

٤- قاسم أبوزید

٥- سعدی عەلى

٦- حەمە شىخە شەلى

٧- مامۆستا محمد مەنگورێ

بەراستى بەلامەوە سەیرە كە نووسەر باسى دەستگیرکردنى ئەو چەند كەسەى سەرەوێ كەردووە لە سالى (١٩٨٦)دا، كەچى باسى بەگرتدان و دەستگیرکردنى هاوڕێيانى رێكخراوى هەولێزى كۆمەلەى رەنجەدرانى كوردستان نەكەردووە، كە لە مانگى شوباتى هەمان سالدا (١٣) هاوڕێ: (بەرپرسي رێكخراو، چوار ئەندام رێكخراو و (٨) هاوڕێ دىكە) پێكەوە گىراون! لە هاوڕێيانى رێكخراو، بەرپرسي رێكخراو محەمەد قادر نادر شەرىف لە پوژى (١٩٨٧/١٢/٢٩)دا لە زىندانى ئەبوغریب لە سێدارە درا و سلىمان محەمەد حەمەد ئەمىنى ئەندام رێكخراو لە ژێر ئەشكەنجە شەهیدكرا بەبى ئەوێ یەك وشە نەینى بدركىنى یان تەنانت قسە لەسەر خۆیشى بكات.

گىرانى هاوڕێيانى رێكخراوى هەولێز بەمشێوەى بوو: (محەمەد قادر نادر شەرىفى بەرپرسي رێكخراوى كۆمەلە لە پوژى سێشەممە، رێكەوتى (١٩٨٦/٢/١٨)، هەر یەك لە (بایز مەلود تەها نانەكەلى (١٩٨٦/٢/٢٨) كە دواى راپەرین لە رێكەوتى (١٩٩٢/٨/١٩)دا بە ناپەواو بىتاوان شەهید كرا، خدر عەبدولرەحمان محەمەد (١٩٨٦/٢/٢٣)، سلىمان محەمەد حەمەد ئەمىن قوربىتانى (١٩٨٦/٢/٢) كە لە رێكەوتى (١٩٨٦/٣/٢)دا لە ژێر ئەشكەنجە شەهید كرا، محسین ئىبراهیم حەسەن وەسمان (١٩٨٦/٢/٢٣)، هەر چواریان ئەندام رێكخراو بوون، ئازاد سەعید مەلود ھۆرمزىار (١٩٨٦/٢/٢٤)، جەمىل مەجىد سادق حوسىن (جەمىل مەلاقەرە (١٩٨٦/٢/٢٤)، سامى مەحمود محەمەد شوانى (١٩٨٦/٢/٢٣) ئەندام كەرت، سەردار محەمەد رەجەب حەمە (١٩٨٦/٢/٢٤)، عەبدولسەمەد خدر عەبدوللا فەقى خۆشناو ناسراو بە (دادوەر سەمەد بىتواتەى (١٩٨٦/٢/٢٧)، عىماد شاكر رەشىد عەبدوللا (١٩٨٦/٢/٢٤)، غەفور دەرویش پىرداود یونس زارارى (١٩٨٦/٢/٢٨) و نەسەردىن مامە كەرىم پىرداود لە (١٩٨٦/٢/٢٤) گىرا بوون؛ دەرسىم دىبەگەى، ئازارە شارەراوەكان یاداشتى زىندانم).

ل ٥٤٣-٥٤٤/ عوسمان كانى پانكەى لە بابەتى (داستانى بەرگرى كۆرێ ١٩٩١/٤/٩)دا نووسىویتی: (لە ھىزى پ.م یش ٩ شەهید كە ھەموویان سەر بە (ى. ن. ك) بوون و ئەوانیش بریتى بوون لەم شەهیدانە: فاروق گراوى، فاخیر، محسین، فەرھاد، یونس، كازان، فەرھج، مام رەشىد وە سى لەم شەهیدانە سەر بە ھىزەكەى شەهید حەسەن كوێستانى بوون).

سەرەتا میژووی داستانی کۆرپ پوژی (۱۹۹۱/۴/۹) نییه، بەلکو ئەو داستانە دوو شەری یەک لەدوای یەکی پوژەکانی (۱۹۹۱/۴/۷) و (۱۹۹۱/۴/۱۱) ە. دواتر نووسەر لە ناوی (۹) شەهید تەنیا ناوی یەکەمی (۸) شەهیدی نووسیوە، لەو (۸) شەهیدەش کارزان ناوی نەیتی شەهید یونس بوو، واتە ناوی (۷) شەهیدی نووسیوە!

ناوی سەرچەم شەهیدەکانی یەکییتی نیشتمانی کوردستان لە داستانی کۆرپ بریتین لە: (سەلاح سابیر توفیق، عەبدولکەریم عەبدوللا ئەحمەد یونس ئەحمەد، فاخیر عەبدولرحمان محەمەد قوربانی (۱۹۶۴/مەخمور - مەحسوناو)، فاروق حوسین عوسمان پەسول گراوی ناسراو بە خالە فاروق، فاروق مەولود محەمەد مستەفا (دییەگە - مەلاکاغا)، فەرهاد ئەحمەد ئەمین عوسمان، فەرەج مەغدید مەولود سەلاح ناسراو بە شەیدا، موحسین عەبدولکەریم ئەمین ئەحمەد مەخموری (۱۹۶۷/مەخمور - مەحسوناو)، ھەمزە بەھرام ئیسماعیل عەلی مەولود دییەگەیی و یونس ئیبراھیم حەسەن ئیسماعیل ناسراو بە کارزان).

لە ۵۴۷/ نووسەر لە بابەتی (ئەو فەرماندە چەکارانە کە ھەلۆیستی مەردانەیان تۆمارکرد)، نووسیویتی: (دوای ئەوێ کە پژیی بە عەسی صەدام چەکارێکی زۆری دروست کرد بە ناوی فەوجە سوکەکان (خفیفە) بە مەبەستی بە ئەنجام گەیاندنی سیاسەتی راگواستنی گەلی کوردو تیکدانی دیھاتەکان بۆ راگەیانندی پوون و ئاشکرای ئەم سیاسەتە نەگزیسی پژیی بە عەس بە سەرپەرشتی تاوانبار عەلی کیمیاری کە ئەو کاتە بەرپرسی یەکەمی مەنزومەیی مەنتیقەیی بەناو شیمالی بوو، بە ئامادەبوونی نزار عەبدولکەریم خەزرجی قائد فرەقی دووی ئەو کاتە و لە کوتابی مانگی چواری سالی ۱۹۸۷ کۆبونەوێکیان سازدا بە ھەموو سەرۆک جاشەکانی خەفیفە و بە تەواوی بەرنامەیی تیکدانی دیھاتەکانی کوردستانیان خستە بەردەمیان و ئەرکی پتووستیان ھەرچەند ھەندیکیان ناپەزانیان دەربری بەلام زۆربەیان بۆ بەرنامە کە دوای کۆبونەوێکە سەریان شۆڕ کرد و کەوتنە ئەنجامدانی.

عەلی حەسەن ئەلمەجید تکریتی، بە گۆڕەیی بریاری ژمارە (۱۶۰) ی ئەنجومەنی سەرکردایەتی شۆڕشی حزبی بە عەسی عەرەبی ئێراقی لە پێکەوتی (۱۹۸۷/۳/۲۹) دا کرا بە رازگری نەیتی بیرۆی باکووری حزبی بە عەس دەسەلاتی پەھای درایی لە پێناوی جێبەجێکردنی سیاسەتی بە عەس لە کوردستان و ھەولێ قەرکردنی نەتەوێ کورد (بەلگە کە لە کوتابی ئەم بابەتدا دانراوە)، بەلام دوای جێبەجێکردنی شالاری ئەنفالەکان بە پێی بریاری ژمارە (۲۷۱) ی پێکەوتی (۱۹۸۹/۴/۲۳) ی ئەنجومەنی ناوبراو دەسەلاتە پەھاکانی کوردستانی لێ سەندرایەو و بریاری ژمارە (160) ی پیشوو ھەلۆشایەو.

لیوا پوکن نزار عەبدولکەریم فەیسەل ئەلئەنساری ئەلخەزرجی، فەرماندەیی فرەقی دوو نەبوو بەلکو فەرماندەیی فەیلەقی یەک بوو لە ماوێ (۱۹۸۴/۱/۱۰-۱۹۸۷/۷/۱۷). دواتر بە فەرمانی تری سەدام دەکریت بە سەرۆکی ئەرکانی سوپای ئێراق و تا داگیرکردنی کوهیت لە لایەن لەشکرە کە سەدام لە (۱۹۹۰/۸/۲) دا، نزار کەریم خەزرجی ھەر لەم پۆستەدا ماوە، بەلام لە پێکەوتی (۱۹۹۰/۹/۱۹) دا لە سەرۆکیەتی ئەرکانی سوپا لادەدریت و دەکریت بە پوژکاری سەدام بۆ کاروباری سەربازی.

عوسمان کانی پانکەیی، لە سنووری مەلەبەندەکانی (۴) ی ھەولێر و دواتریش (۳) ی ھەولێر، چەند چالاک و پووداویکی گرنگی باس نەکردووە، بە تایبەت پەرتوو کە کە ئەو گرنگی و بایەخی زۆتری دەبوو کە مەلەبەند بە مەلەبەند بگەرایی و چالاک، داستان، کارەساتە دلتەزینەکان و پووداوەکانی وەکو خۆی یادداشت و تۆمار بکردایە! دوورنییە لە سنووری پارێزگاکانی کەرکوک و دھۆک بە ھەمان شێوەی سنووری ھەولێر زۆر داستان و چالاک تۆمار نەکردبێ. ئەو چەند داستان و پووداوە گرنگانە وەکو نمونە دینمەو کە نووسەر لە پەرتوو کە کەیدا یادداشتی نەکردوون:

داستانى ھەممۇك:

لە كۈتايى مانگى مائىس يان سەرھەتاي مانگى يۈنى سالى (۱۹۸۳) بوو، ئەوكاتە كەرتىكى تىپى (۲۱)ى كەركۈك چۈنە ناو شارۋچكەى كۈيە گەرەكى ھەممۇك بۇ تەمبى كەرتى ئەو پىكاپ شۇقۇلپتە پىر لە ئەمەن و ئىستىخباراتى پۈتۈم كە پۇژانە لە كاتى ئىواراندا تۈنجىيان لە كچ و ژنى كورد دەداو تەشقەلەيان پىدەكەردن. لەكاتى خۇرئالوا بووندا پىشمەرگەكان لە بۇسەدا بۇيان دانىشتىبون و لەگەل ھاتنى پىكابەكە دەست پىژى تەقەيان لىكراو تىكرايان كۇژران كە ژمارەيان (۱۸) ئەمەن و ئىستىخبارات بوو، پىشمەرگەكانىش بى زيان گەرەنەو.

شەھىد بوونى پۇلىك كادر و پىشمەرگەى كەرتى پىكخستنى شەقلاو:

لە پىكەوتى (۱۹۸۳/۱۲/۱۸)دا (۹) كادرو پىشمەرگەى كەرتى پىكخستنى شەقلاوھى سەر بە پىكخراوى (۵)ى كۈمەلەى رەنجەدەرانى كوردستانى سنوورى مەلەبەندى چوارى (ى. ن. ك) لە گوندى (قۇرەبەرازە)ى نىك شارۋچكەى سىكتان لەكاتى پەرىنەوھەيان بە جىتېك بەھۇى مىنىكى تانك كە لەژىر جىتېكەدا تەقىيەو شەھىدبون، ھەروھە (۶) ھاورپى دىكەش برىندار بوون. شەھىدەكان برىتىن لە شەھىدان: (ئەبۇبەكر مەھمەد ەلى ئەھمەد مەولود، ئەكرەم ەزىز حوسىن عومەر ناسراو بە حاجى ئەكرەم، جەعفەر مستەفا مەھمەد، سايىر ەبدوللا ەلى ئىبراھىم ناسراو بە ئاشتى، زاھىر ەبدوللا خدر ەھمەد، ەزىز خدر باوھەر شىخە ناسراو بە مەلا غەفور، ھوار بادىنى و وشيار)، لە برىندارەكانىش تەنبا ناوى (۲) ھاورپى لەيادە كە (ەباس مەھمەد حوسىن ناسراو بە حاجى مەمۇ و مەھدى ەمىد كاوانى).

كۈللە باران كەردى (۱۲) خويندكارى ھەولپىر بە دوو جار:

لە رۇژى (۱۹۸۶/۳/۲۷)دا لە فلەكى زەعمى لەنئوان گۇرەپانى تۇپى پىي ھەولپىر و گەرەكى كۇمارى (جەھورى)دا (۴) خويندكارى ناوھەندى بە پاساوى لىدانى پارىزگارى ھەولپىر (ئىبراھىم مەھمەد ەسەن زەنگەنە)، كۈللە باران كرەن كە كۈللە باران كەردى ئەو (۴)ەو (۸)ەكەى دىكەش لەلەيەن دەزگاكەنى ئەمەن و بەس بە قىدىق تۇماركراوھو دواى پوخانى پۈتۈم لە كەنالى كوردسات ھەردووكى بلاوكرەيەو. ئەو چوار گەنجەى كە كۈللە باران، نەك ھىچ پەيۋەندىيەكان بە لىدانى برايم زەنگەنەو نەبوو بەلكو ئەوان لە پىكەوتى (۱۹۸۶/۳/۱۴)دا واتە (۵) پۇژ بەر لە لىدانى پارىزگار لەلەيەن ئەمنى ھەولپىر بە تۆمەتى پىكخستن گىرابوون. برايم زەنگەنەى پارىزگار لە بەيانى پىكەوتى (۱۹۸۶/۳/۱۹)دا لەلەيەن سى پىشمەرگەى كۈمەلەى رەنجەدەرانى كوردستان و يەكتىي نىشتىمانى كوردستان (سەردار سەعید سۇفى، كە دواتر لە ۱۹۸۷/۶/۳۰ شەھىد بوو، بەختىار جەمىل مستەفا كاوانى و ئەيۇب يوسف سەعید جوامىز)، لە كۇلانى بەرانبەر ئەمىندارىتىي گشتىي ناوھەخۇ ھىرش كرايە سەر كاروانەكەى و دەستى برىندار بوو، كەچى پۈتۈم رەفتار فاشى و رەگەزپەرسى بەس ئەو (۴) خويندكارەى بە تۆمەتى لىدانى ناوبراو بىتوان و بە نارەوا كۈللە باران كەرد كە ئەمانە بوون: (ەبدولرەزاق كەمال ەبدوللا، ەلى مەھمۇد تەھا مەھمۇد خۇشناو (گوندى خەتى) دانىشتووى گەرەكى برايتى/ بەستەپىازەى ھەولپىر)، مەغدىد ئەسەد سەعید مەھمۇد و ياسىن مەھمۇد تەھا مەھمۇد خۇشناو/ گوندى خەتى/ دانىشتووى گەرەكى برايتى/ بەستەپىازەى ھەولپىر). ئەو (۴) خويندكارە لەگەل كۈمەلەى خويندكارى يەكەك لە ناوھەندىيەكانى گەرەكى برايتى (بەستەپىازە) كە تىكرا ژمارەيان (۲۹) كەس بوو بە تۆمەتى ئەندامى (ى. ن. ك) لە پىكەوتى (۱۹۸۶/۳/۱۴)دا گىرابوون. نەقىب ەسەن ئەلدورى، نەقىبى ئەمەن و ئەندامى فەرماندەيى ھۆبە (عضو قىادە شەبە)ى ھەولپىرى حزبى بەس لەكاتى كۈللە باران كەردى ئەو (۴) خويندكارە لە قىدىقە دەردەكەوى و برىارىك سەبارەت بە كۈللە باران كەردىيان دەخوئىتەو.

ھەروھە چەند رۇژىك دواى كۈللە باران كەردى ئەو چوار گەنجە، (۸) گەنجى تىرشىيان لەو (۲۹) گىراوھ بەزۇر دەرھىتاو لەنئوان گەرەكى باداوھو گەرەكى كشتوكال (حى الزراعة)ى ھەولپىر لەو شۈينەى كە لە شەوى (۲۸/۲۹-۳-۱۹۸۶)دا تىپەكانى (۸۶)ى دەشتى ھەولپىر و (۸۷)ى قەرەچوڭ، چواردە ئەمىيان كوشت كە دووانىيان ئەفسەرى ئەمەن

- بوون، ئۇ ھەشت گەنجەش لە تۆلەي كوشتنى ئۇ (۱۴) جەللاد و ئەمنە بەيى تاوان نارەوا گوللە باران کران. لەکاتی گوللە بارانکردنی ئۇ ھەشت گەنجە، لە تۆمارە قیدیوییەکە پائید عزەدین عەباس محەمەد حەویجەیی بەریوەبەری ئەوکاتی ئەمنی بەلدە وەستاو، کە لە رۆژی (۲۰۰۶/۹/۷) دا لەلایەن ئاسایشیی (ی. ن. ک) ەو لەناو شاری کەرکوک دەستگیرکرا، پاشان پادەستی ئاسایشیی گشتیی ھەولێر کرا، کە تا ئیستاش ھەر لەوئ گیراوە.
- ئەو (۸) خۆیندکارەي کە بە نارەواو بیتاوان لەلایەن ئەمنی ھەولێر گوللە باران کران بریتی بوون لە:
۱. ئیبراھیم کە لە ھەموویان کەم تەمەن تر بوو.
 ۲. خدر حەسەن.
 ۳. داود سلیمان مەحمود عەبدوللا خەیلانی (۱۹۶۸/ ھەولێر).
 ۴. سابیر عەبدولرەحمان.
 ۵. سەردار محەمەد.
 ۶. لوقمان عەزیز مستەفا عوسمان خۆشناو (۱۹۷۳/ مەلەکان/ رواندن).
 ۷. ھیوا فەتاح تەھا باپیر سوورچی (۱۹۶۶/ ھەولێر/ ھەریر/ باتاس).
 ۸. وشیار فەتاح تەھا باپیر سوورچی (۱۹۶۸/ ھەولێر/ ھەریر/ باتاس).

المخرج
الى / كافة مديريات امن جم جمال / قوة الطوارئ / شعبة مفزة القطن والحرير المدد / ٤٦٨
من / امن الملبانيه / ش ٣ / ص ٧
التاريخ ١٩٨٨ / ٩ / ١

يرجى الظاه القتي على ذوى المجرم المقتدر عبد المستبح بولس ملبويه يوسف
ذوالاسم الحرشي (سوران) احد كوادر زمرة عملاء ايران الذي تم توقيفه
تجس يوم ١٤ / ٨ / ١٩٨٨ من قبل مديريه امن محافظة اربيل والدرجته
اساتيسم ادناه والناشرين الى جهته مجهوله (٥) لا تغاد ما بالاسم
لصحتهم مساعدكم السريه هائية وسفله اخرى واعلاما للتجهه .

ي. المكاون السحابي

الاسماء

١. بولس ملبويه يوسف تولد ١٩٢٧ والده
٢. تركيز جوشان الياس تولد ١٩٢٩ والدته
٣. حماسه بولس ملبويه تولد ١٩٦٠ شقيقته
٤. صبيحه بولس ملبويه تولد ١٩٦٣ شقيقته
٥. نادية بولس ملبويه تولد ١٩٦٦ شقيقته
٦. ندى بولس ملبويه تولد ١٩٧٢ شقيقته
٧. ميسر ملبويه براهيمك يما تولد ١٩٦١ زوجه
٨. وردينه بولس ملبويه / شقيقته *
٩. يلدا بولس ملبويه / شقيقته / مدي مطلق

٩/١١

الوارده
٢٠١٧
٩/١١

تسليمه
م. د. / م. س. ب.
تاريخ ٩/٨/٨٠